

every 3 months

10

11

10 11

free - press magazine

LEBANON
BRITAIN
EDINBURGH
MUNICH
ITALY
ROME
AMSTERDAM

Looking for an Artifact..?

THESSALONIKI / GREECE

CREDITS

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Σωτήρης Γάκος

GRAPHIC DESIGN & PHOTOGRAPHY

Εύη Μίτσαλα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Σμαρώ Ευσταθίου / Ράνια Καταβούτα / Δημήτρης Κιουμουρτζόγλου / Πελαγία Κογκούλη / Δημήτρης Παπαδόπουλος / Βαλεντίνα Παρασκευαΐδου / Χριστίνα Πλούτογλου

Για αυτό το τεύχος:

ΒΕΛΓΙΟ / Η ΠΟΛΗ MECHELEN

..... Bart
Soethaert

ΟΛΛΑΝΔΙΑ / ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

..... Χρήστος
Τσιότρας

Συνέντευξη του Νίκου Ψαρρά

“Ένα αλλιώτικο αμερικανικό όνειρο” (18)

Για θέματα που αφορούν διαφήμιση, δελτία τύπου, φωτογραφίες, κείμενα, και για οποιαδήποτε ενημέρωση επικοινωνήστε στα:
Κ.: 6938706347, 6973987535
E.: i_act_magazine@hotmail.com
FB: I ACT free cultural magazine & Twitter

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ελλάδα...

Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης (3)

Ιταλία...

Cinecitta...

Εργοστάσιο ονείρων (6)

Βέλγιο...

Ακυβέρνητες πολιτείες και η ιδέα ενός αστικού θρύλου (9)

Σκωτία...

Riverside Museum (14)

Ολλανδία...

I Amsterdam...

Η πόλη του ποδηλάτου (22)

Ισπανία...

Ο Ορφέας στην
Καταλονία (25)

Αφιέρωμα...

Το Παρίσι του Woody Allen (30)

Θεσσαλονίκη...

52ο Φεστιβάλ
Κινηματογράφου (32)

Ακόμη...

• I Guide (13)

• Book Reviews (28)

• Mini Tribute - Woody Allen (30)

• Cult Movies (34)

Οι **SourLⁱBooM** δημιουργούν...

Ένα περιοδικό επιδιώκοντας να προβάλλουν την ποικιλόμορφη καλλιτεχνική έκφραση και την ευρεία πολιτιστική ενημέρωση! Η ομάδα μας επιλέγει δράσεις, συλλέγει πληροφορίες και παρουσιάζει πολιτιστικά γεγονότα, καλλιτεχνικές δημιουργίες και πρόσωπα απ' όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες για να μοιραστεί μαζί σας εμπειρίες, εικόνες, σκέψεις, απόψεις πιστεύοντας ειλικρινά ότι η Τέχνη σε κάθε της μορφή, όπου κι αν συμβαίνει, αφορά όλους μας!

Ταξίδευέ με...

4:00 π.μ. Δεν μπορούσα να κοιμηθώ, στριφογύριζα στο κρεβάτι μου συνεχώς. Όπως συμβαίνει συνήθως, σκέψεις και εικόνες στριφογύριζαν κι αυτές ανάκατα στο μυαλό μου χωρίς να με αφήνουν λεπτό σε ψυχία. Τι όμορφα που με είχε πάρει ο ύπνος δυο ώρες πριν! Τώρα γιατί συμβαίνει αυτό;

«Ζητείται μπάρμαν.....εργασία ...αγγελία... και τώρα γράψε γεμισμένα τα μάτια δάκρυα...όχι...αγαπούλα μου...κοιμάται... που σημείωσα το όνομά του; Να του στείλω mail...πρέπει να γράψω...πότε θα γράψω; Αύριο έχουμε πρόβα; Τι ώρα; ... έχει γενέθλια ναι ή μήπως την άλλη Κυριακή; Δε θέλω να φύγω, νιώθω περίεργα, δεν έχω πολλούς φίλους! Μια κοπέλα ... γυμνή... μια βαλίτσα...όνειρο...»

Σκέψεις που γίνονται εικόνες και εικόνες που γίνονται λέξεις πάνω στο χαρτί και σημαίνουν μια πραγματικότητα, ένα χάος από πράγματα που υπάρχουν μέσα στο μυαλό και έξω απ' αυτό! Μεγάλωσα απότομα ή μήπως όχι; Μήπως πρέπει να φύγω από αυτή τη χώρα; Έξω θα είναι διαφορετικά; Γιατί; Δεν υπάρχει άγχος εκεί; Υπάρχουν λεφτά τελικά εκεί έξω; Δουλειές και όνειρα που γίνονται πραγματικότητα...και ποιος ορίζει την δική σου πραγματικότητα; Άλλοι την ορίζουν; Άλλοι ονειρεύονται για σένα; Δεν είσαι ελεύθερος, αυτόνομος να χαράξεις το δρόμο σου; Δεν είσαι κι εσύ υπεύθυνος για ό,τι συμβαίνει; Είσαι άμοιρος ευθυνών; Να φύγεις, γιατί όχι; Ίσως καταφέρεις κάτι, αλλιώς το θέμα είναι τι θέλεις περισσότερο απ' όλα αυτά που σκέφτεσαι!

Κάτι κερδίζεις και κάτι χάνεις και πάλι αυτό εξαρτάται από τη σκοπιά που θέλεις να βλέπεις τα πράγματα! Συχνά απογοητεύεσαι, δε ξέρεις αν επιλέγεις το σωστό δρόμο όμως παίρνοντας αποφάσεις και θυσιάζοντας πράγματα, συχνά ρισκάροντας αλλιάζεις τη ζωή σου! Γέμισε τις βαλίτσες σου με όνειρα, με επιθυμίες και μην την κλείσεις ποτέ.

***Ποιος είπε ότι η ζωή είναι εύκολη;
Δεν είναι εύκολη, είναι όμως ωραία!***

Γράφει ο Σωτήρης Γάκος

Photography by Evi Mitsala

SourLiBooM

Στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, δίπλα στην πλατεία Αριστοτέλους, οι Sourliboom (αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία) δημιούργησαν ένα χώρο καλλιτεχνικής δράσης ανοιχτό στο κοινό με διάθεση να συνεργαστούν και με άλλους πολιτιστικούς φορείς, καλλιτέχνες, δημιουργούς και να ανταλλάξουν ιδέες και απόψεις, εμπειρίες.

Πρόγραμμα Δράσεων

Χειμερινή περίοδος 2011-2012

Οκτώβριος 2011 - Φεβρουάριος 2012

- **Μύλος είναι και μιλάει, φορεσιά και τραγουδάει**
(για παιδιά νηπιαγωγείου και των τριών πρώτων τάξεων Δημοτικού)

& Τι έχει φτερά και δεν πετάει και ποιο είναι το ρούχο που κανείς μας δεν φοράει;

(για παιδιά των τριών τελευταίων τάξεων του Δημοτικού)
Εκπαιδευτικά - θεατρικά δρώμενα για σχολεία και ομάδες παιδιών βασισμένο στις δύο μόνιμες εκθέσεις του Λαογραφικού & Εθνολογικού Μουσείου Μακεδονίας - Θράκης.

Λαογραφικό & Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας - Θράκης, από 10/10/11 μέχρι 30/5/12, Δευτέρα & Τετάρτη στις 11:15, γενική είσοδος: 6 €

- **4η έκδοση του ηλεκτρονικού πολιτιστικού περιοδικού I ACT**

Στην ιστοσελίδα μας και σε περιορισμένα αντίτυπα στο **Χώρο Τέχνης SourLiBooM** και σε κεντρικά βιβλιοπωλεία. 15/10/11 & 15/1/12 αντίστοιχα

- Η θεατροπαιδαγωγός Ρένα Αθανασοπούλου ξεκινά ένα εργαστήριο που συνδυάζει τις τεχνικές του Θεατρικού Παιχνιδιού, της Δραματοποίησης και του Εκπαιδευτικού Δράματος με δραστηριότητες προσαρμοσμένες στις ηλικιακές ομάδες των μαθητών.
Διάρκεια εγγραφών: **15-28 Οκτωβρίου**
Ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων για τη δημιουργία τμήματος: 8 / Μέγιστος αριθμός μαθητών: 16
Πληροφορίες-εγγραφές: **6944530903 & www.renavox.gr**

- **Απογραφή πληθυσμού**

Συμμετοχή στη μααραθώνια σπονδυλωτή παράσταση με σύντομα μονόπρακτα που θα δημιουργήσουν νέες δυναμικές ομάδες της Θεσσαλονίκης με θέμα την απογραφή πληθυσμού.

Μία παραγωγή του Φεστιβάλ των Δημητρίων.

Δημοτικό Θέατρο ANETON, 22, 23 & 24/10 στις 18:00, γενική είσοδος: 10 €

- **Λέσχη Ανάγνωσης**

Οι **SourLiBooM** σας καλούν να φτιάξετε μαζί τους μια παρέα με επίκεντρο την ανάγνωση και τη συζήτηση για βιβλία που κεντρίζουν το ενδιαφέρον.

Χώρος Τέχνης SourLiBooM, πρώτη συνάντηση 31/10 στις 19:00

- **Εργαστήρι για παιδιά στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών: Από την σκέψη στη λέξη και από τον τσίγκο στο χαρτί!**

Με αφορμή την έκθεση χαρακτικών του Goya οργανώνεται ένα παιχνίδι που βασίζεται στους άξονες: Ποίηση - Εικονογράφηση - Τυπογραφία.

Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών, 19 & 26/11 και 3 & 10/12, 11:00 - 13:00

- **Όλα του γάμου δύσκολα**

Μεικτή παράσταση όπερας και θεάτρου με έργα των Gian Carlo Menotti (The Telephone ή L' amour à trois) και Anton Chekhov (Πρόταση γάμου).

Χώρος Τέχνης SourLiBooM, Πρεμιέρα στις 17/12 και για έξι παραστάσεις μέσα στις γιορτές των Χριστουγέννων.

- **Ο Μπαλτάς**

Θεατρική παράσταση βασισμένη στο ομώνυμο πολιτικό μυθιστόρημα του Θανάση Σκουμπέλου – μια ανατομία της πραγματικότητας στην Ελλάδα των άλυτων εμφυλίων.

Χώρος Τέχνης SourLiBooM, Πρεμιέρα στις 4/2/12 και για έξι Σαββατοκύριακα.

- Φεβρουάριος: Θα διοργανωθεί τμήμα δημιουργικής γραφής για παιδιά (8 - 10 ετών) και για ενήλικες. Θα φιλοξενηθούν νέοι συγγραφείς που θα μοιραστούν μαζί μας την εμπειρία γραφής.

- Στο χώρο τέχνης SourLiBooM γίνονται μαθήματα χορού, υποκριτικής, φωνητικής και ορθοσωμικής γυμναστικής. Πληροφορίες στην ιστοσελίδα της ομάδας.

Πληροφορίες - Στοιχεία Επικοινωνίας - Κρατήσεις:

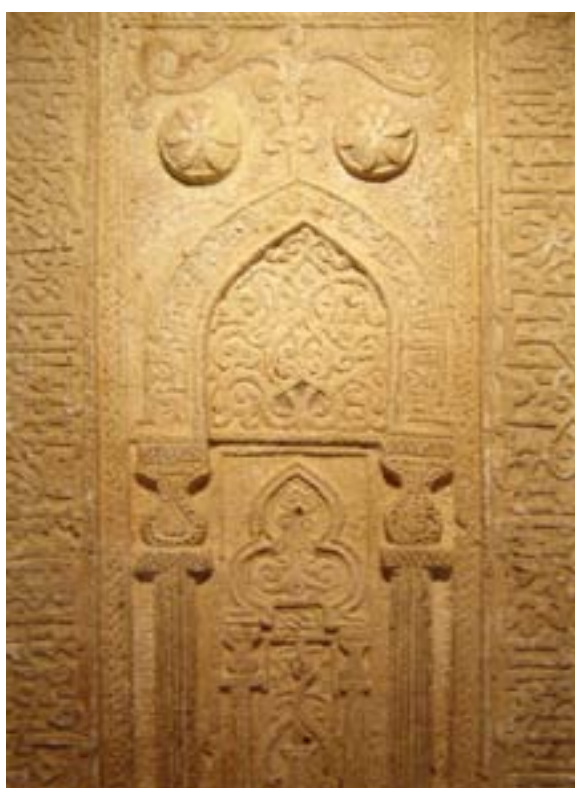
Χώρος Τέχνης SourLiBooM

Δ.: Κλεισούρας 10, 2^{ος} όροφος, Κ.: 6944988067 & 6934661415
www.sourliboom.com & στο facebook, E-mail: sourliboom@live.com

Orientalism

ή αλλιώς η τέχνη του εξωτικού...

ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΛΑΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το άρθρο αυτό ξεκίνησε να γράφεται στον απόηχο των τελευταίων, για τότε τουλάχιστον, οικονομικών μέτρων με στόχο την αποπληρωμή του χρέους της χώρας. Ολοκληρώθηκε με κυβερνητικές εξαγγελίες άλλων «τελευταίων» μέτρων. Μέχρι να δημοσιευθεί και να φτάσει στους αναγνώστες πιθανόν να έχουν ανακοινωθεί και άλλα πιο τελευταία και απ' τα τελευταία μέτρα. **Εν μέσω, λοιπόν, τόσο δύσκολων συγκυριών σκέφτηκα ότι η μόνη σωτηρία είναι ένα ιπτάμενο χαλί ή έστω ένα μαγικό λυχνάρι, που με λίγο τρίψιμο θα μπορούσε να μας βγάλει από τη δύσκολη θέση. Με αυτές τις σκέψεις πέρασα την πόρτα του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης στην Αθήνα.** Και εκεί στο ιστορικό κέντρο της πόλης, στον Κεραμεικό, μπορεί να μη βρήκα ακριβώς αυτό που αναζητούσα, βρέθηκα όμως σε ένα σύγχρονο, ξεχωριστό χώρο πολιτισμού και ιστορίας.

Σε ένα διατηρητέο, νεοκλασικό κτίριο, **επί των οδών Αγίων Ασωμάτων 22 και Διπύλου 12**, δωρεά του Λάμπρου Ευταξία, το **Μουσείο Μπενάκη** στεγάζει τη συλλογή του με έργα ισλαμικής τέχνης. Σύμφωνα με το site του μουσείου **«πρωταρχικός στόχος της συλλογής είναι η ανάδειξη της ισλαμικής καλλιτεχνικής δημιουργίας**, η εύκολη πρόσβαση στο υλικό και η τεκμηριωμένη παρουσίασή του». Η συλλογή, που αριθμεί **πάνω από 8.000 δείγματα ισλαμικής τέχνης** φιλοξενείται στους τέσσερις ορόφους του παλιού νεοκλασικού και μας ταξιδεύει χρονολογικά από τον 7^ο ως το 19^ο αιώνα. Ξυλόγλυπτα έργα τέχνης, όπως τα δυο θυρόφυλλα από τη Μεσοποταμία του 8^{ου} αιώνα, κοσμήματα και όπλα, χαλιά προσευχής και χειρόγραφα με λεπτοδουλεμένες μικρογραφίες, περίτεχνες βακτηρίες δερβίσηδων για διαλογισμό και προσευχή, χειρουργικά εργαλεία και αστρο-νομικά όργανα, όπως ο περίφημος χάλκινος αστρολάβος του Αχμάντ Ιμπν αλ Σαράτζ (14^{ος} αιώνας) γοητεύουν τους επισκέπτες του μουσείου και μαρτυρούν την ύπαρξη ενός κόσμου πλούσιου, καλαίσθητου, μυστήριου, που εκτεινόταν **από τις Ινδίες και το Ιράν ως τα παράλια της Μ. Ασίας και από την Αραβική χερσόνησο και τη Μέση Ανατολή ως τη Β. Αφρική και την Ισπανία.**

Παρατηρώντας κανείς τα αντικείμενα της συλλογής ακολουθεί την πορεία του ισλαμικού κόσμου από τις πρώτες κατακτήσεις των Αράβων νομάδων ως την ίδρυση και τη συρρίκνωση της τελευταίας ισλαμικής αυτοκρατορίας, της Οθωμανικής. Στους δύο πρώτους ορόφους της έκθεσης τα εικονογραφημένα αντίγραφα του Κορανίου, τα κεραμικά σκεύη σε έντονο πράσινο (το χρώμα του Ισλάμ) με ευχές για καλή τύχη του κατόχου τους, καθώς και τα μαρμάρινα ανάγλυφα διακοσμητικά μέρη από τεμένη απηχούν ένα τρόπο ζωής που υπαγορευόταν από τους κανόνες του Ισλάμ. Αντίθετα, όσο η έκθεση

εξελίσσεται γίνεται φανερό πως η ταπεινότητα και τα καθαρά ανατολίτικα μοτίβα των πρώτων αιώνων έδωσαν τη θέση τους στην πολυτέλεια και τον εξευρωπαϊσμό της τέχνης. Για παράδειγμα, στον τρίτο όροφο που αντιστοιχεί χρονολογικά στην εποχή του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς (1520-1566), ξεχωρίζει η αναπαράσταση της αίθουσας υποδοχής ενός αρχοντικού του Καΐρου του 17^{ου} αιώνα. **Με τα ξυλόγλυπτα καφασωτά και τα πορφυρά χαλιά με τα αραβουργήματα στους τοίχους θυμίζει σκηνικό από τις «Χίλιες και μία νύχτες».** Στο κέντρο του δαπέδου έχει στηθεί ένα μικρό, μαρμάρινο συντριβάνι, γύρω από το οποίο καθισμένοι οι άρχοντες και οι σοφοί της πόλης συζητούσαν προσπαθώντας να λύσουν τα μυστήρια του κόσμου. Στην ίδια αίθουσα αξίζει κανείς να προσέξει τα υπέροχα κεραμικά πλακίδια από το Ιζνίκ (Νίκαια), αγαπημένα των σουλτάνων, με το χαρακτηριστικό μπλε χρώμα τους και τα διακοσμητικά θέματα από λουλούδια ή δέρμα τίγρης, ανάμνηση της καταγωγής των τουρκικών φυλών από τις πεδιάδες της Μογγολίας, αντίστοιχα τους συναντούμε και στο ανάκτορο του Τοπ Καπί στην Κωνσταντινούπολη. Μετά την ακμή όμως ακολουθεί σχεδόν νομοτελειακά η παρακμή και όταν πρόκειται για μεγάλες δυνάμεις, τότε αυτή η νομοτέλεια επιβεβαιώνεται με την αύξηση των πολεμικών δαπανών. Έτσι, λοιπόν, την εξασθένηση της Οθωμανικής αυτοκρατορίας το 19ο αιώνα και τους συνεχείς πολέμους για διατήρηση των εδαφών της μαρτυρούν τα εκθέματα του τελευταίου ορόφου: πανοπλίες, τουφέκια, σπαθιά, σάλπιγγες για στρατιωτικές παρελάσεις, καθώς και ένα ένδυμα-φυλαχτό με χαραγμένους στίχους για προστασία από τις εχθρικές επιθέσεις.

Στο Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης μαγικά χαλιά ή λυχνάρια δεν υπάρχουν, μόνο αληθινά δείγματα τέχνης, σπαράγματα ενός κόσμου εξωτικού αλλά και οικείου. Γι' αυτό και τέτοιοι χώροι, όπως τα μουσεία, γεννούν ερωτηματικά σχετικά με το ρόλο της τέχνης και του πολιτισμού σε δύσκολους

καιρούς. **Έχει η τέχνη τη δύναμη να αλλάξει τον κόσμο;** Μπορεί να προκαλέσει ανατροπές και επαναστάσεις; Αρκεί η γνώση του παρελθόντος για ένα καλύτερο μέλλον; **Με την έξοδο μου από το μουσείο σκεφτόμουν πως όχι, η τέχνη τίποτα από τα παραπάνω δεν μπορεί.** Μπορεί όμως να μας υπενθυμίσει πράγματα που θεωρούμε ξεχασμένα ή ασήμαντα πια, όπως ο πολιτισμός, η επιστήμη, η πίστη. Μπορεί και να αποκαταστήσει ολόκληρες αυτοκρατορίες σβησμένες για αιώνες από το χάρτη. Μπορεί ακόμη να μας παρηγορήσει πως «η ομορφιά θα σώσει τον κόσμο». Και ίσως και να μας κινητοποιήσει, **γιατί τελικά σε ένα μουσείο καταλαβαίνεις πως οι τύχες των ανθρώπων ήταν πάντοτε συγγενείς και διασταυρούμενες.**

Γράφει η Σμαρώ Ευσταθίου

info

• www.benaki.gr

Ώρες / μέρες λειτουργίας του μουσείου:

Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο,

Κυριακή 9:00 - 15:00, Τετάρτη 9:00 - 21:00 (κάθε Τετάρτη ελεύθερη είσοδος - προαιρετική καταβολή 1 ευρώ)

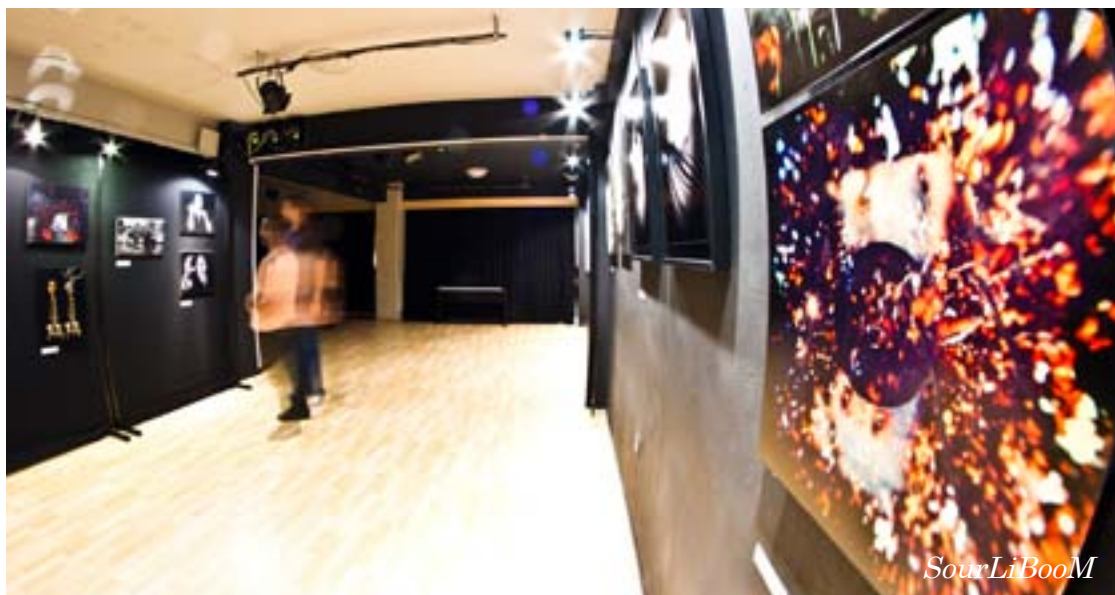
contACT#3 - Cross My Art

...εκεί που η τέχνη συναντά τον πραγματικό εαυτό της...

Φεστιβάλ Σύγχρονης Καλλιτεχνικής Δημιουργίας

1 - 9.10.11

300 Καλλιτέχνες συμμετείχαν στο Φεστιβάλ του contACT, μοιράστηκαν εμπειρίες και επικοινωνήσαν σε 3 χώρους

contACT, Contemporary Art Club

Δάφνης 12 - Γιαννιτών (περιοχή City Gate), 54627, Θεσσαλονίκη, 2314010237, www.contactspace.wordpress.com

CINECITTA

«Εργοστάσιο ονείρων»

Η «αιώνια πόλη» κρύβει πολλά μυστικά! Περπατώντας στους δρόμους της, ανάμεσα στα πλήθη των τουριστών, θαυμάζεις την αρχιτεκτονική της και βλέπεις να ξεδιπλώνεται μπροστά σου ιστορία χιλιάδων ετών, η οποία μάλιστα έχει καθορίσει την πορεία του δυτικού κόσμου. Παράλληλα όμως πνίγεσαι από τη συχνά υπερφίαλη ανάγκη της πόλης να διατηρήσει και να προβάλλει ανά τους αιώνες την πάλαι ποτέ δόξα της.

Στη Ιταλία του Μπερλουσκόνι, η Ρώμη θέλει να διατηρεί τον αέρα μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής πρωτεύουσας. Για να είμαι όμως ειλικρινής η εικόνα που άφησε σε μένα η πόλη ήταν αυτή μιας παλιάς ηθοποιού του θεάτρου, που έχοντας φορέσει το πιο βαρύ κοστούμι της είναι έτοιμη να ενσαρκώσει το ρόλο της, ένα ρόλο που την ανέδειξε στα νιάτα της και πλέον δεν της ταιριάζει. Την κάνει αλαζονική, πεισματάρα και ίσως κάποιες φορές αστεία. Από την άλλη όμως σε κάνει να την ακούς, να μην ξεκολλάς τα μάτια σου από πάνω της και να την ερωτεύεσαι σαν να την έβλεπες για πρώτη φορά. Αυτό ακριβώς είναι που κάνει τη Ρώμη τόσο ξεχωριστή.

Αφήνοντας για λίγο την μεγάλη ντίβα να προσπαθεί να βρει σύνδεση ανάμεσα στο χθες και στο σήμερα μπορεί κανείς να αποτραβηχτεί για λίγο από το ιστορικό κέντρο της πόλης και να επισκεφτεί ένα κομμάτι της σύγχρονης ιταλικής (και όχι μόνο) ιστορίας. Η Cinecittà βρίσκεται εκεί και σας περιμένει!

Τα στούντιο της Cinecittà ιδρύθηκαν το 1937 από τον Μπενίτο Μουσολίνι για λόγους προπαγάνδας. Ο ίδιος πίστευε ότι ο

κινηματογράφος είναι το πιο ισχυρό όπλο. Δημιούργησε λοιπόν έναν χώρο με όλες τις προδιαγραφές για την ολοκλήρωση μιας κινηματογραφικής ταινίας: από την εκπαίδευση των ηθοποιών μέχρι και το τύπωμα του φιλμ. Ακόμη και σήμερα οι υπεύθυνοι των στούντιο διατείνονται ότι **η Cinecitta είναι από τα λίγα μέρη που μπορεί να μπει κάποιος με μονάχα ένα σενάριο στο χέρι και να βγει κρατώντας μια ολοκληρωμένη ταινία!**

Με τη λήξη του Β' Παγκόσμιου Πολέμου ξεκινά και η χρυσή εποχή της Cinecitta. Το Hollywood στρέφει την προσοχή του στη Ρώμη κυρίως λόγω της φήμης που αποκτούν τα στούντιο, λόγω του καλού καιρού καθόλη τη διάρκεια του έτους και του χαμηλού κόστους παραγωγής. Οι ταινίες που μέλλουν να γεννηθούν είναι θρυλικές: Μπεν Χουρ, Κλεοπάτρα, Quo Vadis και ο κατάλογος συνεχίζεται! Επιπλέον η Cinecitta αποτελεί κινηματογραφικό σπίτι του Φεντερίκο Φελλίνι για περίπου τέσσερις δεκαετίες δίνοντας αριστουργήματα όπως το *La Dolce Vita*. Αντονιόνι, Ροσελίνι, Βισκόντι, Ζεφινέλι και Παζολίνι είναι μερικά μόνο από τα ονόματα σκηνοθετών που έδρασαν στα στούντιο τις περασμένες δεκαετίες. Και φυσικά δεν πρέπει να ξεχνάμε τα κλασικά πλέον «σπαγγέτι γουέστερν», κατεξοχήν παιδιά της Cinecitta.

Τι μπορεί να δει όμως κανείς στην Cinecitta του 21^{ου} αιώνα; **Ίσως τα στούντιο έχουν χάσει την παλιά τους αίγλη, παρόλα αυτά εξακολουθούν να παράγουν έργο και μάλιστα με αέρα Hollywood!** Αφού περάσετε την είσοδο θα βρεθείτε στο κέντρο των εγκαταστάσεων. Μία καταπράσινη έκταση περιτριγυρισμένη από πεύκα. Από εκεί είστε ελεύθεροι να περιπλανηθείτε στο χώρο, ανάμεσα σε βιαστικούς τεχνικούς που στήνουν σκηνικά, σκηνοθέτες που οραματίζονται ένα νέο αριστούργημα και ηθοποιούς που ετοιμάζονται για το γύρισμα. Μια μικρή πόλη που ζει και κινείται με τους δικούς της ρυθμούς! Οι ξεναγήσεις είναι τακτικές και διαρκούν περίπου τριάντα λεπτά. Θα έχετε επίσης την ευκαιρία να θαυμάσετε ένα από τα πιο εντυπωσιακά μέρη της Cinecitta: τα μνημειώδη σκηνικά της. Πρόκειται για τεράστιες κατασκευές που εξυπηρετούν τα εξωτερικά γυρίσματα. Η αρχαία Ρώμη από την ομώνυμη σειρά του BBC και μια αμερικάνικη αστική γειτονιά από τις «Συμμορίες της Νέας Υόρκης»

είναι τα πιο συναρπαστικά υπαίθρια εκθέματα. Στη συνέχεια αξίζει να περάσετε από το μουσείο των στούντιο όπου μπορείτε να θαυμάσετε κοστούμια και αξεσουάρ που χρησιμοποιήθηκαν σε ταινίες. Και τέλος, στις ειδικές αίθουσες προβολών βλέπετε από κοντά πώς δημιουργείται μια κινηματογραφική ταινία καθώς και τα πρώτα δοκιμαστικά γυρίσματα διάσημων ηθοποιών. Ακόμα και αυτό της Σοφίας Λόρεν!

Οποιαδήποτε λοιπόν στιγμή βρεθείτε στην «αιώνια πόλη» μη διστάσετε να αφήσετε για λίγο το κέντρο της και να επισκεφτείτε το «Εργοστάσιο των Ονείρων», όπως είναι επίσης γνωστά τα στούντιο. **Καθώς περνάτε την πύλη της εισόδου αναλογιστείτε για λίγο τους ανθρώπους που έχουν περάσει από το ίδιο σημείο. Αυτό θα είναι και το πρώτο καλωσόρισμα στη θρυλική Cinecittà η οποία ακροβατεί ανάμεσα στο όνειρο και την πραγματικότητα!**

Πώς θα πάτε; Η Cinecittà βρίσκεται πολύ κοντά στο κέντρο της Ρώμης και ο ευκολότερος τρόπος για να την επισκεφτείτε είναι με το μετρό, καθώς υπάρχει ομώνυμη στάση μπροστά στην είσοδο των στούντιο. Η είσοδος κοστίζει 10 €.

Γράφει ο Δημήτρης Παπαδόπουλος

ino

• www.cinecittastudios.it

INCULTURE BELGIUM

Ακυβέρνητες πολιτείες και η ιδέα ενός αστικού θρύλου.

Επίσκεψη στο Mechelen (Βέλγιο)

Η εποχή μας είναι μια εποχή περιπλανήσεων. Στον όρο τούτο δεν δίνω την τετριμμένη, στις μέρες μας, χροιά ενός μετα-ρομαντικού κόσμου που ξύπνησε άγρια από τον λήθαργό του. Το ερώτημα, που προκύπτει, δεν είναι μόνο τι θα απογίνουν οι ακυβέρνητες πολιτείες μας, αλλά και πώς θα αντιμετωπίσουμε τη σύγχυση που επικρατεί στις αόρατές μας πόλεις.

Δηλαδή, να κατανοήσουμε ποιο κύμα υπνοβατεί σ' αυτούς τους φαντασιακούς χώρους, στους οποίους ψάχνουμε να βρούμε ένα έρεισμα· μια ιδέα που ξεπηδά από την αγελαία μας καθημερινότητα και γεμίζει με ανθρώπινο νόημα τα χαρακώματα, που έσκαψαν τα εθνικά μας συμπλέγματα στην πολύμορφη ένωση, που αποκαλούμε Ευρώπη.

Έτσι γλίστρησα σ' ένα στοχασμό, ενώ χανόμουν στα σοκάκια του Mechelen, μια μικρή βελγική πόλη είκοσι πέντε μόλις χιλιόμετρα βόρεια από τις Βρυξέλλες. Αναπότρεπτα η ιδέα να εντοπίσω στα κτίρια, που αναδείχθηκαν ως Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, το μεγαλείο της ανθρώπινης δημιουργικής διάνοιας έσμιξε με την πραγματικότητα του γενέθλιου μου τόπου, που εδώ και μήνες έχει σπάσει το παγκόσμιο ρεκόρ ακυβερνησίας (17 μήνες τώρα) και επιμένει στη διαιώνιση της πρωτιάς αυτής.

Δεν γύρισα εδώ, σκεφτόμουν, για να κολακέψω την χαρούμενη τρέλα των συμπατριωτών μου σε μια περίοδο παγκόσμιας αναστάτωσης. Μάλλον το ταξίδι πυροδότησε μια εχέμυθη επιθυμία αναβάπτισης στην άφατη αυτή χώρα, όπου οι σταγόνες νερού κρατιούνται από το μπαλκόνι σα να φοβούνται μήπως πλημμυρίσουν τελειωτικά την επίπεδη επικράτεια. Μια επιστροφή, λοιπόν, στην αδιανόητη αυτή χώρα, που επινοεί υποτιθέμενους δημάρχους για να λύσει πραγματικά προβλήματα (B-H-V, 2011), όπως προσπάθησε να καθιερώσει το 1988 την κοινοτική ειρήνη μέσα από την 'αναμφισβήτητη υποψία' γλωσσομάθειας. (Επεξηγώ αυτό το δείγμα του περίφημου βελγικού συμβιβασμού, μένοντας στη σφαίρα της εθνικής μετεωρολογίας: στη βελγική νομοθεσία υπάρχει η 'αναμφισβήτητη υποψία' ότι θα λάμψει αύριο ο ήλιος. Ευτυχώς, ωστόσο, η χώρα προστατεύεται από αυτό το νόμο, επειδή, σε περίπτωση βροχής, επιβεβαιώνει τους Βέλγους πως είναι μια ηλιόλουστη μέρα.)

Ενώ, αγαπητέ αναγνώστη, (ας αφήσουμε λίγο τον Βέλγο στο σεργιάνι του) σου έχει μείνει μάλλον η απορία, μην ανησυχείς, οι Βέλγοι ζουν ακόμη με την προσδοκία. Τόσο μάλιστα, που στην τέχνη τους ο ένας υπερρεαλιστής ζωγραφίζει άντρες, που τριγυρνούν με χοντρό μαύρο παλτό (μην τους ξαφνιάσει η καιρική ανομία) ανάμεσα σε γυμνές γυναίκες (Paul Delvaux), ενώ σ' έναν πίνακα που ενισχύει την 'αναμφισβήτητη υποψία' πως απεικονίζει μια πίπα καπνιστή, ο άλλος διασημότερος εμμένει στη δήλωση ότι «Αυτό δεν είναι μία πίπα» («Ceci n'est pas une pipe», René Magritte).

Δεν σας γεννάει απορίες το γεγονός ότι οι Βέλγοι εξάγουν σε όλο τον κόσμο τα Στρουμφάκια (Ρεγο) και τον Τεντέν (Hergé), ενώ κρατούν για τον εαυτό τους τη Θλίψη του Βελγίου (Hugo Claus)

και το *Bruges-la-Morte* (Georges Rodenbach); Ή, μήπως σκεφτήκατε ότι βρίσκονται μονίμως με το ένα πόδι στον ανέμελο κόσμο της παιδικής ηλικίας (επιλέγοντας για εθνικό σύμβολο ένα αγοράκι που κατουράει) και με το άλλο δηλώνουν εθελοντικά πειραματόζωα στο εργαστήριο της Ευρώπης (υπνοβατώντας ανάμεσα στο όνειρο της ομόνοιας («L' union fait la force») και τον εφιάλτη της επανεθνικοποίησης της βελγικής λαζάνιας); Ή τι λέτε για τη γαστρονομική φιλοξενία με την οποία μοιράζουν σε όλο τον κόσμο τις μπίρες, πραλίνες, πατάτες τηγανιτές και βάφλες τους, ενώ αναγνωρίζουν στο σύνταγμα, που θα ζήλευε ο André Breton, το ριζικό γραπτό της συλλογικής ανοργανωσιάς τους;

Είχα περάσει από το μεσαιωνικό καμπαναριό και βρισκόμουν πια στην κεντρική αγορά, όπου εργάτες έστηναν τη σκηνή για το μεγαλύτερο δωρεάν φεστιβάλ της Φλάνδρας. Εκεί άκουσα επίσης τον αστικό θρύλο, που ενώνει το παρατσούκλι των κατοίκων της Mechelen (*Maneb-lussers*, «φεγγαροσβέστες») με τη συμβολική ονομασία του φεστιβάλ (*Maanrock*, «ροκ της σελήνης»). Διότι, ενώπιον του ανολοκλήρωτου πύργου του καθεδρικού St. Rombouts, η πόλη ξαναζεί κάθε χρόνο τον μύθο της.

«1687. Σ' εκείνες τις προχωρημένες ώρες, που η νύχτα πάντοτε την αλήθεια ψιθυρίζει, ένας ντόπιος σέρνεται στο σπίτι του. Προσπαθώντας να προσανατολιστεί στον χρόνο και στον χώρο, περνάει από την κεντρική αγορά του Mechelen και αναβλέπει προς το καμάρι της πόλης του. Ο πύργος του καθεδρικού σκεπαζόταν από την ομίχλη, αλλά η αντανάκλαση της πανσέληνου στα παράθυρα δημιούργησε την εντύπωση ότι το εσωτερικό της εκκλησίας είχε αρπάξει φωτιά.

Αρπαγμένος από την ιδέα αυτή – βοηθούσε βέβαια και το αλκοόλ – ο θολωμένος νυχτοφύλακας χτύπησε αμέσως πυροσβεστικό συναγερμό και οι κάτοικοι της πόλης έτρεξαν για να φέρουν κουβάδες. Μια ανθρώπινη αλυσίδα έσπρωχνε το νερό στα 514 σκαλοπάτια, αλλά μόνο για να διαπιστώσει στο κατώφλι μεταξύ ύπνου και αγρυπνίας ότι πήγε να σβήσει το φεγγάρι.

Από τότε τα περίχωριά κράτησαν τον όρο «φεγγαροσβέστες», για να χλευάσουν τους υπερκινητικούς γείτονές τους, και οι κάτοικοι του Mechelen έγιναν σε όλη τη χώρα ο περίγελως του κόσμου. Ο σαρκασμός μεταμορφώθηκε ωστόσο από

τους ίδιους γρήγορα σε τιμητικό τίτλο και η ιστορία αυτή έμεινε άσβεστη ανάμνηση της συλλογικής κινητοποίησής τους.»

Δεν ξέρω τι θα έλεγε η UNESCO, αλλά μήπως τελικά το μεγαλείο των μικρών ανθρώπων αποτυπώνεται στις ανολοκλήρωτες μεσαιωνικές εκκλησίες, που υπάρχουν παντού σ' αυτή τη χώρα; Εκφράζουν, αν μη τι άλλο, τη βαθιά πίστη των μαστόρων τους στην ιδέα ότι, παρ' όλη τη δουλειά και το ενδεχόμενο της αποτυχίας, μπορούν να το καταφέρουν: να χτίσουν την εκκλησία τους, όπως την σχεδίασε η προσδοκία του αρχιτέκτονα. Φωτογραφίζοντας τον ακέφαλο πύργο του καθεδρικού, είχα την 'αδιαμφισβήτητη υποψία' πως βρισκόμουν μπροστά στο μνημείο μιας τέτοιας προσπάθειας. Περισσότερο, ωστόσο, από τις θυσίες των μαστόρων και τα μεγαλεπήβολα σχέδια των αρχιτεκτόνων, αναλογιζόμουν τον μαζεμένο απλό λαό στην κεντρική πλατεία εκείνη την ιστορική νύχτα, που δραστηριοποιήθηκε γύρω από μια ιδέα. Οι ψυχές τους έγιναν ένα με τους κουβάδες στα σκαλοπάτια. Ποιος, άραγε, θυμάται το θαυμαστό κουράγιο τους σ' αυτό το φεστιβάλ;

Γράφει ο **Bart Soethaert**

ino

• <http://toerisme.mechelen.be/en/index.html>

FRANCE

1. In search of Alexander the Great - Louvre

13/10 - 16/1/2012

Αρχαιολογικοί θησαυροί της Μακεδονίας στο μουσείο του Λούβρου. Η έκθεση, που περιλαμβάνει περισσότερα από 600 αριστουργήματα, αποτελεί καρπό συνεργασίας ελλήνων και γάλλων ειδικών, έχει πρωταρχικό στόχο να συστήσει στο γαλλικό και διεθνές κοινό του μεγαλύτερου μουσείου του κόσμου τον αρχαιολογικό πλούτο της Μακεδονίας.

<http://www.louvre.fr/llv/active>

2. Opera National de Paris: LA FORZA DEL DESTINO

14/11 - 17/12

Μελόδραμα σε 4 πράξεις: Music by Giuseppe Verdi (1813 - 1901) Libretto by F. Maria Piave.

www.operadeparis.fr

3. 40e Festival d' Automne a Paris

Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2011

<http://www.festival-automne.com/program>

GREECE – Thessaloniki

1. 46a Δημήτρια: Θέατρο: Απογραφή πληθυσμού

22,23 & 24/ 10/2011

Μια μαραθώνια σπονδυλωτή παράσταση με σύντομα μονόπρακτα με θέμα την απογραφή πληθυσμού.

Δημοτικό Θέατρο Άνετον

www.dimitriathess.gr

2. Thessaloniki Food Festival

4/11 - 4/12

Η Έναρξη του Φεστιβάλ γίνεται με τη δράση Gastronomy – Symbiosis? στο πλαίσιο της «15ης Biennale Νέων Δημιουργών της Ευρώπης και της Μεσογείου». Κατά τη διάρκεια της εναρκτήριας δράσης, 9 νέοι chef θα ρίξουν μια «μελλοντολογική» ματιά σε εδέσματα της πατρίδας τους (Λίβανος, Ιταλία, Ισπανία, Παλαιστίνη, Κόσσοβο, Άγιος Μαρίνος).

info: 2310.877912 & foodfestival@thessaloniki.gr

3. Goya & Beethoven στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών

Από 19.10.2011 ως 29.1.2011

Το Τελλόγλειο Ίδρυμα συνεχίζοντας τη σειρά των μεγάλων αφιερωμάτων του σε δημιουργούς της σύγχρονης τέχνης που επηρέασαν και εξακολουθούν να επηρεάζουν την καλλιτεχνική δημιουργία, μετά τους Picasso, Miro και Lautrec, οργανώνει την έκθεση «ο Goya στο Τελλόγλειο».

www.tf.auth.gr

SPAIN

1. Royal Palace Gallery of Paintings

Κλασικές αξίες και γνωστά εκθέματα, έργα τέχνης γνωστών δημιουργών: Caravaggio, Velázquez, Goya, Rubens & El Greco.

Καθημερινά €10; concessions €7; children €4

9.30 π.μ.- 5μ.μ.

www.madrid.com

2. BAC! Barcelona International Festival of Contemporary Art,

Νοέμβριος 2011

Καλλιτέχνες απ' όλο τον κόσμο ξεχύνονται σε πλατείες της πόλης παρουσιάζοντας το έργο τους που έχει φέτος ως θέμα το χρόνο.

www.bacfestival.com

3. ART FUTURA

Spain's major digital festival

Νοέμβριος 2011

Santa Mónica, Barcelona, 7 La Rambla 08002

info: artssantamonica@gencat.cat &

infoartfutura@artfutura.org

TURKEY – Istanbul

1. Untitled (12th Istanbul Biennial) 2011

17/9 - 13/11 2011

Ατομικές και ομαδικές εκθέσεις που εξερευνούν τη σχέση τέχνης και πολιτικής.

Τρίτη έως Κυριακή 10:00-19:00 Πέμπτη 10:00-22:00

Antrepo 3&5, Meclis-I Mebusan CaddesiLiman

Isletmeleri Sahasi. Tophane

www.12b.iksv.org

2. Dream and Reality

16/9/2011 -22/1/2012

Έκθεση μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης από γυναίκες καλλιτέχνιδες της Τουρκίας Istanbul Modern Sanat Muzesi (Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης) Meclis-I Mebusan Caddesi, Liman Isletmeleri

Sahasi Antrepo No:4 Karakoy

www.istanbulmodern.org

3. 21st AKBANK JAZZ FESTIVAL

13/10-3/11 2011

Μουσική τζαζ σε επιλεγμένους χώρους της πόλης (Babylon, Ghetto, Akbank Sanat Kafe, Nardis)

www.akbankcaz.com

UNITED KINGDOM

1. Edinburgh's Hogmanay

30/12/2011 - 1/1/2012

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος οι Σκωτσέζοι υποδέχονται τη νέα χρονιά. Ένα από τα μεγαλύτερα events για το Ηνωμένο Βασίλειο που μαζεύει επισκέπτες απ' όλο τον κόσμο.

www.edinburghshogmanay.com

2. Stories of the world Conference

9/11/2011

Ένα καλλιτεχνικό project (συνεργασία 60 βρετανικών μουσείων) στο πλαίσιο της πολιτιστικής ολυμπιάδας του Λονδίνου 2012 παράλληλα με τους Ολυμπιακούς Αγώνες που φιλοδοξεί να φέρει τους νέους στα μουσεία και να τους δραστηριοποιήσει προσκαλώντας τους να δημιουργήσουν και να μιλήσουν για την ιστορία και τον πολιτισμό.

West Yorkshire, Leeds City Museum

<http://sotwconference.eventbrite.com>

riverside museum

or in other words:

το μουσείο πάει στην ποταμιά.

Γ «Το καινούργιο στολίδι της Γλασκώβης», «το πετράδι στο στέμμα της πόλης», «ένα μουσείο που όλοι πρέπει να επισκεφτούν». Αυτοί είναι μερικοί από τους τίτλους των βρετανικών εφημερίδων σχετικά με το νέο μουσείο μεταφοράς κι οχημάτων της Γλασκώβης που εγκαινιάστηκε στα τέλη Ιουλίου. Όλοι οι σκωτσέζοι περίμεναν με ανυπομονησία την έναρξη της λειτουργίας του συγκεκριμένου μουσείου και η αδιάψευστη απόδειξη είναι ότι μόνο την πρώτη εβδομάδα οι επισκέπτες ξεπέρασαν τις 100.000! Το riverside museum βρίσκεται στην περιοχή του Glasgow harbor ακριβώς στο σημείο που τα δύο ποτάμια-σύμβολα της πόλης (Clyde και Kelvin river) συναντιούνται. Το κτίριο σχεδιάστηκε από τη διάσημη Ιρανή

αρχιτέκτονα Zaha Hadid η οποία για ακόμα μία φορά επιβεβαίωσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη φήμη της, πρόκειται για μια από τις καλύτερες αρχιτέκτονες -και προσωπικά θεωρώ- η καλύτερη εν ζωή στον κόσμο. Το μουσείο παρόλο το μέγεθός του στέκεται ανάλαφρα και δένει απόλυτα με

τον περιβάλλοντα χώρο. Η διαχείριση του όγκου του (το σχήμα του κτιρίου δίνει την εντύπωση τριών τεράστιων παράλληλων μεταξύ τους σωλήνων που έχουν καμφθεί σε δύο σημεία) καθώς κι η εύστοχη επιλογή των υλικών του (αλουμίνιο και μαύρο γυαλί) σέβονται απόλυτα την ιστορία της περιοχής. Η αίσθηση που σου δημιουργείται καθώς προσεγγίζεις το κτίριο είναι ότι πρόκειται για μία μεγάλη αποθήκη, κάτι που περιμένεις να δεις μιας και σ' αυτήν την περιοχή ήταν τα φημισμένα ναυπηγεία της Γλασκώβης. Όταν φτάσεις όμως αρκετά κοντά, ώστε να μπορείς να διακρίνεις τις καμπύλες και τις πτυχώσεις του κτιρίου τότε **αυτό με μιας μεταμορφώνεται μπροστά στα ματιά σου με μαγικό τρόπο σε ένα τεράστιο ιστιοφόρο αγκυροβολημένο στην όχθη του ποταμού. Αυτή η**

νοητική μετάβαση από το χώρο της δημιουργίας (ναυπηγείο) στο ίδιο το δημιούργημα (πλοίο) η οποία τελείται κατά τη διάρκεια της πορείας σου προς το κτίριο αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής μοναδικότητας του οικοδομήματος. Η παρουσία του ιστορικού ιστιοφόρου Glenlee ακριβώς απέναντι από τη νότια πύλη του μουσείου και οι αντικατοπτρίσεις του στην τεράστια επιφάνεια της εισόδου ολοκληρώνουν με εξαιρετικό τρόπο την αίσθηση του επισκέπτη πως βρίσκεται στην καρδιά ενός παραποτάμιου ναυπηγείου γεμάτο με ιστιοφόρα έτοιμα να πλεύσουν στα ανοιχτά του ωκεανού ακολουθώντας τη ροή του ποταμού που χωρίζει την πόλη στα δυο.

Δυστυχώς αυτή η ωραία νοσταλγική διάθεση του επισκέπτη, αποτέλεσμα του άψογου συνδυασμού της υψηλής αρχιτεκτονικής του κτιρίου με τον περιβάλλοντα χώρο, διακόπεται απότομα, σχεδόν βίαια μόλις αυτός εισέλθει στο εσωτερικό του μουσείου. Ένας συρφετός από οχήματα κάθε είδους και κάθε μεγέθους από τα τέλη του προπερασμένου αιώνα ως τις μέρες μας πετιέται κυριολεκτικά μπροστά στα ματιά σου χωρίς καμία συνοχή και χωρίς καμία θεματική ενότητα. Αμάξια, άμαξες, βάρκες, ποδήλατα, δίκυκλα και τρίκυκλα, φορτηγά και τρένα, τραμ και καρότσια, άλογα και μοτοσικλέτες όλα μαζί στριμωγμένα στα δύο επίπεδα του μουσείου που σου δημιουργούν

ένα κλειστοφοβικό συναίσθημα παρόλο που βρίσκεσαι μέσα σε ένα τεραστίων διαστάσεων κτίριο που το ύψος του σε πολλά σημεία ξεπερνά τα τριάντα μέτρα. Η αρμονία του εξωτερικού χώρου έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη χαοτική "τοποθέτηση" των εκθεμάτων του μουσείου λειτουργώντας όχι εξισορροπτικά αλλά μάλλον δημιουργώντας άγχος κι απογοήτευση στον επισκέπτη. Η απουσία οποιασδήποτε λογικής αλληλουχίας και θεματικής οργάνωσης των εκθεμάτων όχι μόνο μπερδεύει αλλά εκνευρίζει και δημιουργεί ένα έντονο συναίσθημα απορίας που κλιμακώνεται σε απόγνωση και τελικά σε θυμό. Η όποια προσπάθεια για τη δημιουργία ενός

διαδραστικού περιβάλλοντος το οποίο ενδεχομένως να είχε και κάποιο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα ιδιαίτερα για τους μικρούς επισκέπτες πέφτει στο κενό εξαιτίας της ανοργάνωτης χωροθέτησης των εκθεμάτων.

Επισκέφτηκα το Riverside Museum τρεις φορές προσπαθώντας να αναθεωρήσω την πρώτη μου τελείως αρνητική άποψη γι' αυτό. Ίσως η ομορφιά κι ο ευφυής σχεδιασμός του κτιρίου καθώς επίσης ο θαυμασμός μου για το έργο της αρχιτέκτονος να με οδήγησαν σ' αυτή την προσπάθεια η οποία δυστυχώς απέβη άκαρπη. Οι υπεύθυνοι του σχεδιασμού και της οργάνωσης της έκθεσης του μουσείου υπερέβαλαν εαυτόν και κατόρθωσαν το ακατόρθωτο: να ακυρώσουν σχεδόν ολοκληρωτικά ένα πανέμορφο κτίριο τόσο στη σύλληψη όσο και στη δημιουργία του ασελγώντας αναίσχυντα στο εσωτερικό του με αυτή την έκθεση που θυμίζει νεκροταφείο οχημάτων. Θέλω να πιστεύω πως απλά προσπάθησαν να στήσουν έναν εναλλακτικό τρόπο παρουσίασης των εκθεμάτων ο οποίος ήταν ανεπιτυχής. Εάν δεν ήταν πειραματισμός αλλά έκφραση της προσωπικής τους αισθητικής και λογικής τότε οι υπεύθυνοι οφείλουν να αναθεωρήσουν τα κριτήρια τους άμεσα!

Γράφει ο Δημήτρης Κιουμουρτζόγλου

iinfo

- <http://www.riversideappeal.org/>
- <http://www.glasgowlife.org.uk>

Νίκος Ψαρράς

**Συναντήσαμε
τον γνωστό ηθοποιό
Νίκο Ψαρρά
και μας μίλησε για τη δουλειά του
και κυρίως για τις εμπειρίες
και τις εικόνες του από τη ζωή
του στο εξωτερικό.**

- Βρίσκεσαι εδώ με αφορμή την επετειακή παράσταση «Μικρά Διονύσια» για τα 50 χρόνια του Κρατικού Θεάτρου. Από εδώ ξεκίνησες ως μαθητής και ουσιαστικά είναι η δεύτερη φορά, αφότου γύρισες από το εξωτερικό που συνεργάζεσαι με το Κρατικό Θέατρο. Πώς βιώνεις αυτή τη συνεργασία;

Εγώ σε αυτό το θέατρο μεγάλωσα. Σε αυτό το θέατρο ονειρεύτηκα, σπούδασα και εδώ έλπισα τότε να πρωταγωνιστήσω. Βέβαια, έχουν περάσει από το '91 που μπήκα στη Σχολή μέχρι σήμερα 20 χρόνια μία μεγάλη διαδρομή, με ωραία ταξίδια, με πολλές απογοητεύσεις και με πολλά όνειρα. Όταν με πήρανε τηλέφωνο και μου προτείνανε να συμμετέχω στα 50χρονα του Κ.Θ.Β.Ε. εγώ μόνο συγκίνηση ένιωσα. Και αυτή τη συγκίνηση αυτή τη χαρά την έχω κάθε βράδυ πριν ξεκινήσει η παράσταση. Εγώ, ξέρεις, όταν ήμουνα έξω, ειδικά στην Αμερική, που θα μιλήσουμε πιο κάτω, είχα στεναχώριες, απογοητεύσεις και κρίσεις για το αν έχω διαλέξει το σωστό ή όχι επάγγελμα, σε αυτό το θέατρο ερχόταν το μυαλό μου και σε αυτή την παραλία ήταν που έκανα όνειρα ως παιδί. Οπότε για μένα το Κρατικό δεν είναι απλώς «μία συνεργασία Επιδαύρου», είναι μία συνάντηση κι ένας αναλογισμός για το τι έχω κάνει και για το τι θέλω να κάνω.

- Είπες ότι όταν ήσουν εδώ ονειρευόσουν να γίνεις πρωταγωνιστής σε αυτό το θέατρο. Βγαίνοντας από τη Σχολή και μπαίνοντας πλέον στον επαγγελματικό στίβο του θεάτρου πόσα από αυτά που είχες φανταστεί γι' αυτό το χώρο ή είχες ονειρευτεί επιβεβαιώθηκαν, διαψεύστηκαν...

Τα πράγματα ήρθαν πολύ καλύτερα απ' ό,τι θα μπορούσα να φαντάζομαι, γιατί έχω δουλέψει με σπουδαίους συνεργάτες, ηθοποιούς και σκηνοθέτες. Μου δοθήκανε απλόχερα μεγάλα πράγματα από την αρχή. Με την αφέλεια που έχει ένας νέος ηθοποιός, ξέρεις, τότε τα θεωρούσα πολύ φυσιολογικά. Δεν είναι, όμως. Δεν είναι φυσιολογικό η δεύτερή μου δουλειά στο θέατρο να είναι στο Εθνικό, Επίδαυρος, με σκηνοθέτη τον Μίνω Βολανάκη κι εγώ να παίζω σε διπλή διανομή τον Αίμονα. Και να είμαι 22 χρονών. Δεν είναι φυσιολογικό. Τότε εγώ έλεγα ότι, ναι, έτσι πρέπει να 'ναι. Πολλά από αυτά που έχω κάνει δεν τα είχα ονειρευτεί, δεν τολμούσα. Μου αρέσει «να κρατάω τα πράγματα κάτω». Πολλοί από τους ανθρώπους που θαύμαζα δεν ήταν έτσι όταν τους γνώρισα και με απογοητεύσανε πολύ. Άλλοι για τους οποίους ήμουνα επιφυλακτικός ήταν πολύ καλύτεροι και πολύ πιο όμορφοι άνθρωποι και πολύ πιο ωραίοι καλλιτέχνες, όταν τους είδα από κοντά. Το θέατρο είναι ένας υπέροχος χώρος με δύσκολους ανθρώπους.

- Πολύ νωρίς βρέθηκες στο προσκήνιο των πραγμάτων και των θεατρικών και των τηλεοπτικών, δηλαδή εκείνη την περίοδο νομίζω ότι είχε αφήσει εποχή – κι ακόμη συζητιέται- η σειρά που είχε κάνει ο Κουτσομύτης: Η πρόβα νυφικού. Μια ποιοτική δουλειά που σε ανέδειξε. Μάλιστα σε ανέδειξε και με καλό και με κακό τρόπο, αν μπορεί να

θεωρηθεί κακός ότι ήσουν εκείνη την περίοδο ίσως και ο νέος ζεν πρεμιέ κι ενώ βρίσκεσαι σε εκείνη τη φάση της ζωής σου και ουσιαστικά έχεις πάρει τη «μεγάλη ανηφόρα», φεύγεις...

Ε, ναι. Δεν έφυγα αμέσως... δούλεψα πέντε χρόνια... δούλεψα στο θέατρο στο Αμόρε για δύο χρόνια σε τέσσερα έργα. Θα έφευγα νωρίτερα... το Κ.Θ.Β.Ε φταίει που δεν έφυγα νωρίτερα... Εγώ όταν τέλειωσα το '94 δόθηκε μία υποτροφία εις μνήμην Μελίνας Μερκούρη για ένα χρόνο σπουδές στο εξωτερικό, η οποία μου δόθηκε μετά από 5 χρόνια, γιατί βεβαίως «Ελλάς το μεγαλείο σου», και μετά από φοβερή διεκδίκηση δική μου. Πήρα και μια συμπληρωματική από το ίδρυμα Ωνάση και πήγα να ξανασπουδάσω. Εγώ θεωρώ ότι η υποκριτική αλλάζει. Αλλάζει όπως αλλάζει η τέχνη, όπως αλλάζει ο κόσμος γύρω μας. Και είναι πολύ ωραίο να είμαστε ενήμεροι. Έχει 5 χρόνια που έχω γυρίσει, το 2006, απ' την Αμερική, είναι η ώρα να ξαναφύγω σύντομα. Όχι μόνιμα, αλλά είναι πολύ ωραίο να μπορούμε, να έχουμε κατ' αρχήν την οικονομική άνεση να κάνουμε ένα δώρο στον εαυτό μας. Να μπορούμε να φεύγουμε, να ανοίγουμε το μυαλό μας. Να βλέπουμε πώς εκφράζεται ο γερμανός συνάδελφός μας, ο γάλλος, ο άγγλος, ο σουηδός. Είναι πολύ ωραίο να μπορείς να πεις ότι για δύο μήνες θα πάω στο Βερολίνο να κάνω ένα course... πιο πλούσιος θα γυρίσεις πίσω.

- Τι ήταν αυτό που σε ώθησε να φύγεις πέρα από την αφορμή – ευκαιρία της υποτροφίας;

Ήταν η λαχτάρα μου να μάθω περισσότερα πράγματα. Δηλαδή στην Αμερική έκανα πράγματα που δεν είχα κάνει εδώ. Έκανα πολύ χορό, έκανα μιούζικαλ, έκανα μια ολοκληρωμένη μέθοδο υποκριτικής πως από το Α μέχρι το Ω χτίζουμε ένα ρόλο... πως έχει μεγάλο ενδιαφέρον ο Νίκος ο Ψαρράς σε κάθε τι που κάνει να είναι άλλος, να μην περιφέρεται το ίδιο σώμα και απλώς αλλάζει λόγια, γιατί αυτό ποιον ενδιαφέρει; Δεν ενδιαφέρει εμένα καταρχήν. Θα ενδιαφέρει αυτόν που ήρθε και με είδε πέρυσι να με ξαναδεί ίδιο φέτος; Του χρόνου δεν θά 'ρθει. Η τέχνη μας μπορεί να είναι πάρα πολύ εύκολη, αν θες, και δεν έχει και κανένα ενδιαφέρον εκεί. Ή να είναι πολύ πολύπλοκη, όπως είναι από τη φύση της, και δύσκολη, που έχει μεγάλο ενδιαφέρον... μεγάλο... σε κρατάει ζωντανό εκεί πάνω (στη σκηνή).

- Στο εξωτερικό γνώρισες τρεις τομείς : εκπαίδευση, εργασία και γενικότερα ζωή. Αν είχες να συγκρίνεις σε σχέση με τη Ελλάδα αυτά τα τρία πεδία δηλαδή καθημερινή ζωή, εκπαιδευτικό κομμάτι και εργασία τι θα είχες να πεις γι' αυτούς τους τρεις τομείς; Βέβαια σε άλλη φάση ήταν η Ελλάδα τότε σε άλλη φάση είναι σήμερα, παρ' όλα αυτά...

Η ζωή μας εδώ είναι εύκολη. Ακόμη και σήμερα που περνάμε αυτά τα ζόρια, βλέπεις ότι ο έλληνας το ρίχνει έξω. Κάτι που δεν ισχύει στην Αμερική. Μπορείς εύκολα να επιβιώσεις στην Ελλάδα και με λίγα. Η Αμερική είναι ανταγωνιστική κοινωνία. Είναι κοινωνία πρωταθλητισμού. Ή είσαι στην πρώτη γραμμή ή δεν είσαι πουθενά. Σπουδές... εγώ ήμουν τυχερός, γιατί ήμουν σε μια δραματική σχολή που είχα πολύ «δυνατούς» δασκάλους και οι οποίοι με εκπαιδεύσανε όπως... αν δεν είχα εκπαιδευτεί δεν θα μπορούσα να ακολουθήσω τις σπουδές μου στην Αμερική. Παρ' όλα αυτά οι αμερικάνοι είναι πολύ οργανωμένοι στο να σου μάθουν συγκεκριμένους δρόμους προσέγγισης... στη δουλειά μας όλοι ψάχνουμε τον ίδιο στόχο, την αλήθεια... πώς να είσαι αληθινός κάτω από φανταστικές καταστάσεις. Εκεί σου δείχνουν τα μονοπάτια. Εγώ έκανα τρεις σχολές εκεί με διαφορετικά μονοπάτια και ίδιο στόχο. Τους έμαθα αυτούς τους δρόμους, μου τους δείξαν, εκπαιδεύτηκα, τους ξέρω. Όσον αφορά το χώρο εργασίας μιλάμε για ασύγκριτα πράγματα. Για την Αμερική μιλάμε, γιατί εγώ έκανα τηλεόραση και σινεμά μόνο εκεί, μιλάμε για μία βιομηχανία η οποία παράγει για να εξάγει σε όλο τον κόσμο κι εδώ μιλάμε για μια πραγματικότητα η οποία είναι για τους 11 εκατομμύρια έλληνες. Πράγματα τα οποία θεωρούνται δεδομένα έξω εδώ είναι... μη δεδομένα. Για μένα η παράσταση ή η πρόβα αρχίζει από την ώρα που μπαίνω στο κτίριο. Έχει αρχίσει. Για τον θεατή επίσης η παράσταση αρχίζει από την ώρα που πηγαίνει στο ταμείο να βγάλει το εισιτήριο. Από εκείνη τη στιγμή και πέρα, λοιπόν, πρέπει ν' αρχίσει το «παραμύθιασμα» του θεατή για να τον ταξιδέψεις. Δεν μπορώ να διανοηθώ να μπει κάποιος να δει παράσταση και να είμαι να

πίνω καφέ και να καπνίζω στο φουαγιέ του θεάτρου. Και λέω ένα πολύ απλό παράδειγμα. Κάτι που δεν θα συμβεί ποτέ έξω και που εδώ συμβαίνει.

- Υπάρχουν ωστόσο κάποιοι κώδικες και κάποιες συμπεριφορές επαγγελματικές που μπορούν να εφαρμοστούν και στις δύο περιπτώσεις (Ελλάδα – Αμερική);

Σαφέστατα.. Για παράδειγμα όταν έμπαινα σε ένα συνεργείο αμερικάνικο ήξερα αμέσως από τον τρόπο που κινούνται και από τον τρόπο που είναι ντυμένοι τι δουλειά κάνει ο καθένας. Ήξερα ποιος είναι ο ηχολήπτης, ποια είναι η μακιγιέζ, ποιος είναι ο ενδυματολόγος, ποιος είναι ο διευθυντής φωτογραφίας... Είναι απίστευτο σε όλο τον κόσμο είναι σαν όλοι να έχουμε βγει από ένα κοινό εργοστάσιο. Από ένα εργοστάσιο που παράγει ηθοποιούς, από ένα ηχητικούς ή μακιγιέζ... Αμέσως... Η αντιμετώπιση του αντικείμενου διαφέρει...

- Πώς αντιμετωπίζουν οι αμερικάνοι το αντικείμενο και πώς το αντιμετωπίζουν οι έλληνες ; Αλήθεια, ποια είναι η θέση του καλλιτέχνη στην Αμερική; Εδώ πέρα, ας πούμε σε μια συζήτηση που προέκυψε για τις επιχορηγήσεις στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού ειπώθηκαν πράγματα όπως «εδώ ο κόσμος καίγεται... πού να δώσουμε λεφτά στον πολιτισμό... δεν έχει πρέπει να καλυφθούν άλλες ανάγκες... πρέπει να δοθούν τα λεφτά για τους άνεργους» .Κι αναρωτήθηκα αυτοί οι άνεργοι είναι άλλοι άνεργοι κι αυτοί που είναι καλλιτέχνες είναι άλλοι άνεργοι... Υπάρχει κάτι περίεργο στην Ελλάδα σε σχέση με τους καλλιτέχνες...

Υπάρχει, ναι. Κοίταξε να δεις, η Αμερική είναι μία χώρα που δεν βασίζεται στον πολιτισμό της, έτσι; Είναι μία

νέα χώρα , 200 ετών η οποία είναι μια καταναλωτική κοινωνία, δεν υπάρχουν επιχορηγήσεις, υπάρχει ιδιωτική πρωτοβουλία εκεί. Η διαφορά η δική μας με αυτούς είναι ότι το μεγάλο μας όπλο είναι ο πολιτισμός μας. Ειλικρινά λυπάμαι όταν δίνεται στον πολιτισμό το 0,6 του ετήσιου προϋπολογισμού. Και λυπάμαι γιατί εγώ πιστεύω ότι ο πολιτισμός μας θα μπορούσε να δώσει πολύ μεγάλη λύση σε αυτό το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε τώρα. Δεν υπάρχει ελληνική οικογένεια που να μην έχει έναν καλλιτέχνη... όλοι μας τραγουδάμε , όλοι μας παίζουμε, όλοι μας θέλουμε να ασχοληθούμε με τον πολιτισμό. Έχουμε μια ιστορία πολιτιστική που μας την άφησαν απλόχερα οι πρόγονοί μας την οποία δεν την εκμεταλλευόμαστε. Και πέρα από εμάς που είμαστε μπροστά στο προσκήνιο, υπάρχουν πάρα πολλά επαγγέλματα τα οποία είναι από πίσω: ηλεκτρολόγοι, ηχητικοί, ξυλουργοί, ρουχατζήδες, μουσικοί.. αυτοί είναι η πλειονότητα των ανθρώπων που δουλεύουνε. Αυτοί δεν είναι άνεργοι; Αυτοί δεν επηρεάζονται; Δεν είναι άνθρωποι του πολιτισμού; Είναι. Εάν είχαμε πέντε κλιμάκια αρχαίας κωμωδίας και τραγωδίας τα οποία θα δρούσανε μόνο στο εξωτερικό ώστε να έχουμε μια συνεχή παρουσία έξω, γιατί έξω είμαστε απόντες. Δεν θα βοηθάγαμε στην ανεργία σήμερα; Θα βοηθάγαμε και θα ερχόταν εισαγόμενο χρήμα, έτοιμο. Γιατί η δουλειά μας δεν θέλει πολλά λεφτά. Πολύς κόσμος νομίζει ότι εγώ βγάζω πολλά λεφτά δουλεύοντας στο Εθνικό και το Κρατικό θέατρο. Εγώ ως πρωταγωνιστής παίρνω 1200 € καθαρά το μή-να, αυτά είναι τα λεφτά μου. Κι εμένα μου φτάνουν. Ούτε υψηλόμισθος είμαι. Εμένα μου κάνουν

περικοπές αυτή τη στιγμή λες και είμαι δημόσιος υπάλληλος, μου έκαναν πέρυσι 10% θα μου κάνουν κι άλλη φέτος, ενώ δεν είμαι. Είμαι με σύμβαση έργου και μετά είμαι άνεργος. Παρόλα αυτά την έχω υποστεί. Αλλά αυτό που θέλει η δουλειά μας είναι κέφι και μεράκι. Να ζούμε αξιοπρεπώς, να μην τρώμε μόνο φακή κάθε μέρα για να πάμε να παίξουμε, αλλά ούτε να θέλουμε τα 5000 ευρώ που παίρνει ο ανάλογος πρωταγωνιστής του Θ.Ο.Κ., του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, ή τα 7000 που παίρνει ο γερμανός που δουλεύει στο Deutsche Theater. Αλλά να έχεις κέφι για δημιουργία και τα κρατικά θέατρα και τα δύο σου δίνουν λίγα λεφτά αλλά σου προσφέρουν μία ομπρέλα προστασίας καλλιτεχνικής που μπορείς να δημιουργήσεις.

- Σήμερα η ανεργία ωθεί πάρα πολλούς νέους να φύγουν. Να φύγουν για σπουδές ή να βρουνε και δουλειά έξω... Εσύ που έχεις ζήσει και έξω και εδώ, τι θα έλεγες σε έναν νέο άνθρωπο που αποφασίζει να φύγει;

Εγώ θα έλεγα να φύγει και να ξαναγυρίσει. Εμένα έφυγε ένας φίλος μου πρόσφατα, έχει τελειώσει εδώ πέρα το οικονομικό, έκανε δύο μεταπτυχιακά και έφυγε από τις 10 Αυγούστου και είναι στο Ρότερνταμ και μπήκε στο πανεπιστήμιο με καινούρια κατεύθυνση. Ο σκοπός του είναι να μείνει. Εγώ θα ήθελα πολύ να γυρίσει. Γιατί είναι πραγματικά ένα ωραίο μυαλό. Σαφώς εγώ πιστεύω ότι η ύφεση είναι κάτι που θα περάσει και θα ξαναέρθει η ανάπτυξη και η ζωή μας κάνει κύκλους. Και τα μυαλά αυτά τα χρειαζόμαστε. Είτε είναι στα οικονομικά είτε είναι στα ιατρικά επαγγέλματα είτε στην τέχνη... οπουδήποτε. Και πιστεύω ότι το μεγαλύτερο ποσοστό θα γυρίσει. Γιατί η χώρα μας είναι ωραία. Γιατί είναι πολύ ωραίο να είσαι γηγενής. Είναι πολύ ωραίο να είσαι με ανθρώπους δικούς σου. Είναι πολύ ωραίο να ξέρεις ότι στις 3 το πρωί θα θέλεις κάτι και κάποιος θα έρθει να σε σώσει. Κάτι που δεν ισχύει έξω. Κι αργά ή γρήγορα αυτό το καταλαβαίνεις έξω. Εγώ είμαι πολύ αισιόδοξος... Να φύγουνε, ναι. Να φύγουνε, να «ανοίξουν τα κεφάλια τους» και να γυρίσουνε πίσω με πιο πλούσιες εμπειρίες. Γιατί είμαι πεπεισμένος ότι κάποια στιγμή θα γυρίσουν.

- Νίκο, ανέφερες κι εσύ ότι θα ξανάφευγες. Υπάρχει πλάνο συγκεκριμένο ή υπάρχει μόνο η διάθεση;

Μέχρι το Μάη είμαι δεσμευμένος. Δεν μπορώ να φύγω γιατί δουλεύω στο Εθνικό, θα είμαι σε δύο παραστάσεις... θα μπορέσω να φύγω, εάν φύγω Ιούνη. Εάν όλα πάνε καλά και δεν προκύψει κάτι δελεαστικό από δουλειά, εγώ το επόμενο καλοκαίρι θα είμαι Βερολίνο.

- Αν θα έφευγες τώρα για σπουδές, θα επέλεγες πάλι την Αμερική ή Ευρώπη;

Αμερική θα ξαναπήγαινα νομίζω. Το ότι πήγα Αμερική και όχι Βερολίνο ή Λονδίνο ή Παρίσι έγινε μετά από πολύ σκέψη και μετά από πολύ ζύγισμα των πραγμάτων. Εκεί θα πήγαινα πάλι ναι.

- Αφού ανέφερες ότι είσαι δεσμευμένος μέχρι το Μάιο, πες μας σε τι σε έχει «δεσμεύσει» το Εθνικό;

Ήμουν σε μία παράσταση σε σκηνοθεσία του Λευτέρη Βογιατζή η οποία ακυρώθηκε δυστυχώς. Θα γίνει τελικά μάλλον του χρόνου για προσωπικούς λόγους του Βογιατζή. Θα κάναμε τον Αμφιτρύωνα του Μολιέρου. Τελικά αντί για τον Αμφιτρύωνα θα γίνει η Αυλή των Θαυμάτων του Καμπανέλλη με τον Κακλέα σκηνοθέτη και στη δεύτερη σεζόν Τρωίλο και Χρυσήδα του Σαίξπηρ θα κάνω Αχιλλέα, με ένα μεγάλο σκηνοθέτη τον λιθουανό Oskaras Korunovas, ένα σπουδαίο μυαλό αυτή τη στιγμή στο ευρωπαϊκό θέατρο και πολύ χαίρομαι που θα είμαι σε αυτές τις δύο δουλειές. Αυλή των Θαυμάτων, με αυτό πήρα απολυτήριο εγώ. Το είχαμε κάνει παράσταση στο Βασιλικό Θέατρο με δασκάλα τη Λαμπράκη. Με πολλή αγάπη το θυμάμαι αυτό το έργο.

- Είμαστε σε μια εποχή που «παίζουνε» πολλά μότο, ευχολόγια, κατάρες. Θα μπω στον πειρασμό να σου ζητήσω να πεις κι εσύ κάτι. Όχι απαραίτητα μότο...

Να σου πω τι μου ήρθε στο νου; Σιωπή! Μπορώ να σου πω πολλά. Μου ήρθε επίσης το «δεν ξέρω, δεν άκουσα, δεν είδα». Ή αυτό που λένε οι αμερικάνοι "those who fail to plan, plan to fail". Αλλά νομίζω ότι σε αυτές τις φάσεις θέλει σιωπή. Και μέσα στη σιωπή ας βρει ο καθένας μας αυτά που ψάχνει. Ας ησυχάσουμε και ας συνεχίσουμε.

Συνέντευξη: Βαλεντίνα Παρασκευαΐδου

Φωτογραφία: Εύη Μίτσαλα

Ένα υπέροχο μπαλέτο από ποδήλατα όλων των τύπων, όλων των χρωμάτων και μεγεθών, καθώς επίσης και πολλά χιλιόμετρα ποδηλατοδρόμων απλώνονται μπροστά στα μάτια σας από τη στιγμή που πρωτοπατάτε το πόδι σας στην πόλη. Εντυπωσιάζεται κανείς από το σχεδόν τέλεια δομημένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων που καλύπτει όλο το ιστορικό κέντρο και εκτείνεται και πέρα απ' αυτό.

Όταν φτάσετε στο Amsterdam, σίγουρα θα σας προτείνουν να νοικιάσετε ένα ποδήλατο, το οποίο θα σας επιτρέψει να μετακινηθείτε στα περισσότερα σημεία ενδιαφέροντος σας γρήγορα, οικονομικά και με ασφάλεια (ναι σωστά διαβάσατε, με ασφάλεια!). Διότι το ποδήλατο έχει προτεραιότητα έναντι των πεζών και σε πολλές περιπτώσεις έναντι των οχημάτων! Αλλά ακόμα κι αν η επίσκεψή σας στην πόλη είναι σύντομη, ή για κάποιο λόγο δεν μπορείτε να κάνετε ποδήλατο, υπάρχουν και τα 'ταξίλατα'. Τα ταξίλατα είναι συνήθως τρίκυκλα και με δύο θέσεις για επιβάτες, είναι έτοιμα να σας εξυπηρετήσουν ανά πάσα στιγμή, προσφέροντας υπηρεσίες που κάνουν περιήγηση στα δημοφιλή αξιοθέατα της πόλης ή σε διαδρομές της δικής σας επιλογής.

Η χρήση αυτοκινήτου I.X δεν συνιστάται,

για την ακρίβεια, σας παροτρύνουν να την αποφύγετε. Αν ωστόσο δε θέλετε να αποχωριστείτε το όχημά σας και εμπιστεύεστε τις ικανότητες οδήγησής σας, μπορείτε να το επιχειρήσετε. Χρειάζονται ωστόσο ασφάλινα νεύρα, γιατί είτε θα ακολουθείτε κάποιον ποδηλάτη (απαγορεύεται να τον προσπεράσετε αν οδηγείτε σε μονόδρομο) είτε θα παραχωρείτε συνεχώς προτεραιότητα σε διερχόμενους ποδηλάτες στις διασταυρώσεις. Επίσης αξίζει να αναφερθεί ότι ισχύει η από τα δεξιά προτεραιότητα εκτός εάν υπάρχει ειδική σήμανση και ότι τα τραμ έχουν πάντα προτεραιότητα. Επιπλέον, για τη διευκόλυνση των 'τολμηρών' οδηγών που θα αποφασίσουν να μετακινηθούν με Ι.Χ αυτοκίνητο εντός της πόλης, το υπουργείο μεταφορών της Ολλανδίας έχει εκδώσει έναν εξαιρετικό οδηγό, ο οποίος διατίθεται δωρεάν και επεξηγεί τα σήματα και τους κανόνες του δρόμου.

Μπορείτε όμως να φανταστείτε μια πόλη χωρίς αυτοκίνητα; Στο Amsterdam αυτή η φαντασίωση γίνεται πραγματικότητα.

Ξεχάστε το καυσαέριο, τις ατελείωτες ώρες μποτιλιαρίσματος, την ηχορύπανση: το 45% της κίνησης της πόλης, το οποίο απαρτίζεται από ποδηλάτες, σας το εγγυάται αυτό. Και όσο θα ταξιδεύετε παρέα με αυτή τη σκέψη, αναλογιστείτε και τα οφέλη που προκύπτουν από μία τέτοια πραγματικότητα. Αυτά διακρίνονται σε οικονομικά, οικολογικά και υγιεινά. Ένα ποδήλατο κοστίζει πολύ λιγότερο από ένα αυτοκίνητο ή μία μοτοσικλέτα και χρειάζονται πολύ λιγότερα χρήματα για να συντηρηθεί. Το όφελος όμως δεν περιορίζεται μόνο στα 'έξοδα διαβίωσης' του ποδηλάτου. Σας εξοικονομεί χρήματα και στις μετακινήσεις, όταν το προτιμάτε αντί των αστικών μέσων μεταφοράς, το κόστος των οποίων έχει γίνει δυσβάσταχτο τελευταία. Από οικολογικής άποψης είναι γνωστό ότι το ποδήλατο υπερτερεί από τα άλλα μέσα μεταφοράς, συμβάλλοντας ελάχιστα στη ρύπανση (μπορεί το ίδιο το ποδήλατο να μην εκπέμπει καυσαέρια αλλά υπάρχουν άλλου είδους ρύποι όπως τα αναλώσιμα που χρειάζονται στη συντήρηση), καθιστώντας το ως ιδανικό μέσο για αποσυμφόρηση κυκλοφοριακή αλλά και ρυπαντική σε μία μεγαλούπολη. Τελευταία αλλά εξίσου σημαντική είναι η

βελτίωση της υγείας ενός ανθρώπου που ξεκινάει να κάνει ποδήλατο. Έχει παρατηρηθεί ότι το ποδήλατο είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους γυμναστικής, γιατί συμβάλλει δραστικά στη μείωση της αρτηριακής πίεσης, βοηθάει στην ενίσχυση της αναπνοής αλλά και στη διατήρηση του σωματικού βάρους σας.

Έχοντας αναφέρει τα θετικά που μπορείτε να αποκομίσετε κάνοντας ποδήλατο και τα οποία βρίσκονται σε αφθονία στο Άμστερνταμ, δεν σας κρύβω ότι θα ήθελα να δω παρόμοιες εικόνες, έστω και σε μικρογραφία και στην πόλη που κατοικώ, τη Θεσσαλονίκη. Η τωρινή κατάσταση στην πόλη σε ό,τι αφορά το εν λόγω θέμα μπορεί να πει κανείς πως βρίσκεται σε εμβρυακό στάδιο. Υπάρχουν ελάχιστοι ποδηλατοδρόμοι, οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι πρόχειρα κατασκευασμένοι, δεν πληρούν τις προδιαγραφές για άνετη ποδηλάτηση δυο ρευμάτων και συνήθως είναι απροσπέλαστοι λόγω των παράνομα σταθμευμένων αυτοκινήτων. Ακόμα και οι πεζοί στέκονται πολλές φορές εμπόδιο στη χρήση τους, οι οποίοι θέλω να πιστεύω ότι δεν το κάνουν από πρόθεση αλλά έχουν άγνοια κυρίως λόγω της ελλιπούς ενημέρωσης περί κανόνων κυκλοφοριακής αγωγής.

Αλλά δεν είναι όλα στάσιμα και γκρίζα στην εξέλιξη και βελτίωση της κατάστασης. Υπάρχουν και κάποιες φωτεινές αχτίδες στον ορίζοντα: **άνθρωποι όλων των ηλικιών που αγαπούν το ποδήλατο, έχουν οργανωθεί σε ομάδες με κύριο μέλημά τους να μεταδώσουν το πάθος τους σε**

όσους περισσότερους μπορούν, με την ελπίδα ότι θα έρθουν καλύτερες μέρες για το ποδήλατο στην πόλη.

Ομάδες όπως οι 'bike respect' και οι 'ποδηλάτες Θεσσαλονίκης' που δραστηριοποιούνται στο χώρο, οργανώνουν events στα οποία καλούν τον κόσμο να προσέλθει ελεύθερα για να γνωρίσει το ποδήλατο, κατεβάζουν εμπεριστατωμένες προτάσεις στους τοπικούς φορείς για τη βελτίωση του υπάρχοντος δικτύου αλλά και την επέκτασή του και πραγματοποιούν συναντήσεις με συγκοινωνιολόγους-ειδικούς στην κατασκευή ποδηλατοδρόμων. Εύχομαι ολόψυχα να επιτύχουν τους στόχους τους. Μπορεί και ο καθένας από μας να συμβάλει σε αυτές τις προσπάθειες είτε ατομικά, είτε συλλογικά με την παρέα του. Ακόμα και αν δεν έχετε το 'μικρόβιο' του ποδηλάτου μέσα σας, αξίζει να αφιερώσετε λίγο από το χρόνο σας για να το γνωρίσετε και ίσως μπει στη ζωή σας. Όσοι το έκαναν δεν το έχουν μετανιώσει. Γιατί όχι και σεις;

Γράφει ο Χρήστος Τσιότρας

iinfo

- <http://www.iamsterdam.com/en/living/transportation/bikes>
- <http://www.bikerespect.gr/gr>

Ο Ορφέας στην Καταλονία

Η Βαρκελώνη είναι ένας από τους πιο πιθανούς - απίθανους προορισμούς. Μια από τις πόλεις που έκανε τον αστικό τουρισμό πραγματικότητα προεξοφλώντας όλους τους λογαριασμούς της με την κουλτούρα, την διασκέδαση και την πολεοδομική ανάπτυξη. Οι αναρίθμητοι τουριστικοί οδηγοί που κυκλοφορούν θα σας συνοδεύσουν στα σοκάκια της, θα σας οδηγήσουν στα αξιοθέατα, θα σας ταΐσουν και θα σας ποτίσουν καλά και θα σας προτείνουν ο,τι θέλετε (και προλαβαίνετε) να γνωρίσετε. Αλλά δεν θα υπογραμμίσουν, δεν θα φωνάξουν και δεν θα επιμείνουν σε αυτό που θα υπογραμμίσω, φωνάξω και επιμείνω εγώ να επισκεφτείτε. Οπωσδήποτε. 100%. **Το μέγαρο μουσικής της Καταλονίας ή όπως λέγεται το Palau de la Musica Catalana.** Βρίσκεται στην γειτονιά El Born, κοντά στην στάση του μετρό Urquinaona.

Η είσοδος στο μέγαρο είναι δυνατή μόνο αν παρακολουθήσετε κάποια παράσταση ή μια οργανωμένη ξενάγηση. Ανάλογα με την όρεξή σας διαλέξτε και προτιμήστε. Εμείς παρακολουθήσαμε ξενάγηση που μας άρεσε πολύ και ήταν το μοναδικό εισιτήριο που δεν το κλάψαμε ούτε καν λίγο (χμ, ναι τα εισιτήρια στην Βαρκελώνη είναι εξαιρετικά τσουχτερά, συστήνω να πάρετε την εκπωτική κάρτα που συγκεντρώνει δημοφιλή μουσεία και αρχιτεκτονήματα, συν τοις άλλοις σας προσφέρει και προτεραιότητα στις τεράστιες ουρές).

Το Palau de la Música Catalana είναι φαντασμαγορικό. Χτίστηκε (1905 – 1908) από τον πρωτομάστορα του καταλανικού μοντερνισμού και της Αρτ Νουβώ, τον αρχιτέκτονα Λουί Μοντανέρ, δάσκαλο του περίφημου

Γκαουντί. Ήταν παραγγελία και ιδιοκτησία, της χορωδίας Orfeo Catalan. Και αυτό είναι το σημαντικότερο σημείο στο νόημα και την ύπαρξη του παλατιού της μουσικής. **Η χορωδία αποτελείται από ερασιτέχνες τραγουδιστές, κατοίκους της πόλης, που έχουν δικαίωμα να είναι μέλη της, να συμμετέχουν στις εκλογές και στις διαδικασίες του οργανισμού μόνο όσο τραγουδούν σε αυτήν. Όταν παύουν να είναι μέλη δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην διαχείριση της. Αυτός ο μη κρατικός, ανεπίσημος τρόπος οργάνωσης ήταν ένας πλατύς συμμετοχικός τρόπος διαχείρισης και αυτοδιοίκησης της πόλης, ένας θεσμός της καταλανικής αστικής τάξης, μια προσωποποίηση της ιδιαίτερης εθνικής ταυτότητας τους.** Το Παλάου χτίστηκε με μεγάλες δωρεές από πλούσιους αστούς και μικρότερες από μικρότερες δωρεές από λιγότερο ευκατάστατους. Ανήκει σε

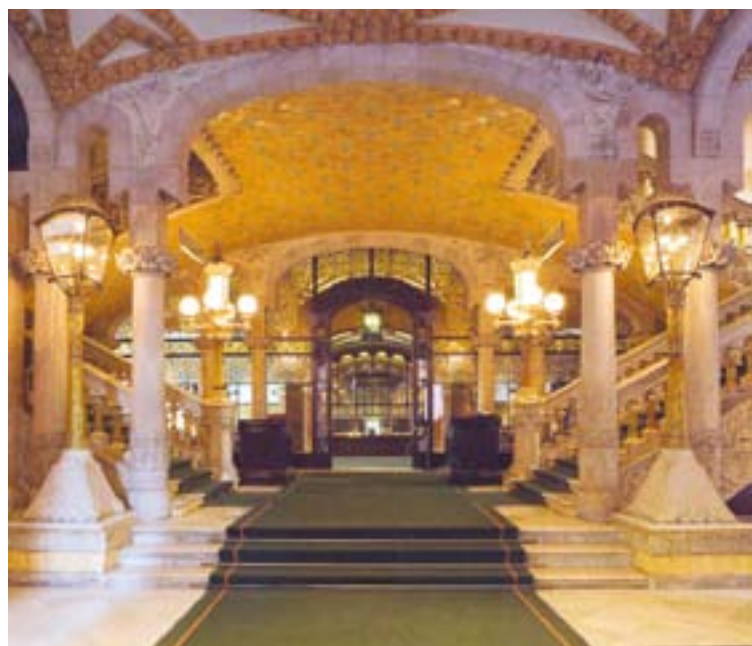

αυτούς και ήταν περήφανοι για το κόσμημα τους. Την επιδεικτική του διάθεση φανερώνει και ο υπέρμετρος διάκοσμος του, η εμβληματική του αρχιτεκτονική, ένα εγχείρημα που μοιάζει ακατανόητο μιας και είναι χτισμένο σε έναν τόσο στενό δρόμο που είναι αδύνατον να σταθεί κανείς απέναντι ώστε να το δει ολόκληρο. Παρόλαυτα, η αρχιτεκτονική του εμβλήματος υπάρχει και αυτό είναι το ηχηρότερο μήνυμα πέρα από τα τραγούδια του.

Το Παλάου είναι ένα δείγμα- υπόδειγμα του καταλανικού μοντερνισμού. Πέρα από τον αρχιτέκτονα Μοντανέρ εργάστηκαν σε αυτό πολλοί αναγνωρισμένοι γλύπτες της εποχής, όπως ο Louis Bru, ο Didac Masana και ο Pablo Gargallo. Αποδίδουν όλοι όσο πιο εύγλωττα γίνεται τον καταλανικό χαρακτήρα όπως μορφοποιήθηκε με τον ρομαντικό εθνικισμό του 19ου αιώνα. Στην κατασκευή του χρησιμοποιήθηκαν οι πιο καινοτόμες τεχνολογίες δόμησης

της εποχής, όπως περιβλήματα τοίχων όχι από τούβλα αλλά με σιδηροκατασκευές και γυαλί. Οι σιδηροκατασκευές που χρησιμοποιήθηκαν κράτησαν απασχολημένα τα σιδηρουργεία της πόλης για τρία χρόνια.

Δεν υπάρχει ακάλυπτο ή αδιακόσμητο σημείο στο Παλάου. Κυριαρχούν τα βιτρώ, οι ροζέτες που είναι και το αγαπημένο στοιχείο του Μοντανέρ, τα ψηφιδωτά από πλακάκι, τα βοτανικά ελισσόμενα στοιχεία, το χρώμα και οι καμπύλες. Οι κολώνες, οι σκάλες και τα ανοίγματα διαδέχονται το ένα το άλλο σε ροή δίνοντας την αίσθηση της αναγκαίας συνέχειας παρά της αναγκαστικής διαρρύθμισης του χώρου. Το αποκορύφωμα είναι ο ίδιος ο συναυλιακός χώρος. Φτιαγμένος ώστε να θυμίζει μουσικό κουτί προσφέρει απλόχερα την διακόσμηση όχι μόνο στους θεατές αλλά και στους καλλιτέχνες. Αναμφίβολα δεσπάζουν τα γλυπτά που βρίσκονται στον τοίχο της σκηνής! Μούσες που προεξέχουν από τους τοίχους συντροφεύουν τον καλλιτέχνη ουσιαστικά κάνοντας το ίδιο το κτίριο να συμμετέχει σε κάθε παράσταση. Στην οροφή ένας πελώριος βιτρώ θόλος σε σχήμα σταγόνας κόβει την ανάσα. Γύρω από τον θόλο στο υπόλοιπο ταβάνι υπάρχουν κυματισμοί ώστε να αντανakλάται καλύτερα η φωνή. Ανάμεσα στην φωνή και στα όργανα ο αρχιτέκτονας προτιμά να διαλέξει ηχητική χώρα που προωθεί την φωνή. Το Παλάου διαθέτει και εκκλησιαστικό όργανο το οποίο λειτουργεί και σήμερα. Τα καλλίγραμμα

ξύλινα καθίσματα του έχουν το σχήμα αυτού του Οργάνου.

Και πριν κλείσω να θυμηθώ να σας πω μερικές πικάντικες πολιτικές λεπτομέρειες: ο Μοντανέρ δεν σχεδίασε θέσεις επισήμων ούτε θεωρεία. Το κίνημα του καταλανικού σοσιαλισμού φυσικά δεν είχε χώρο για τέτοιες πρόνοιες εντός του κτιρίου - συμβόλου του. Μάλλον για αυτό το κτίριο είναι γεμάτο ροζέτες (έμβλημα σε σχήμα ρόδου), γιατί πέρα από αγαπημένο διακοσμητικό στοιχείο του Μοντανέρ, είναι και σύμβολο του καταλανικού πολιτικού ιδιώματος. Μην ανησυχείτε

όμως θεωρεία προστέθηκαν μετά επί Φράνκο όπως και καλούπια στα κάγκελα του εξώστη για να μην φαίνονται τα πόδια των κυριών που κάθονταν στην πρώτη σειρά. Έτσι αποκαταστάθηκε ο καθωσπρεπισμός και ασχήμυνε το μπαλκόνι αλλά νίκησε η μιζέρια και η προστυχιά. Οπότε όλα πήγαν καλά και φτάσαμε εδώ που φτάσαμε.

Τέλος πάντων, αν πάτε ποτέ στην Βαρκελώνη να πάτε στο Palau de la Música Catalana. Είναι υπέροχο. Ξεναγήσεις προσφέρονται ανά μισή ώρα και αν πετύχετε το μισάωρο που δεν προσφέρουν ξενάγηση στα αγγλικά αλλά στα ισπανικά μπορείτε να καθίσετε για λίγο στο υπέροχο καφέ του. Προσφέρει και μπουκίτσες τάπας αν θέλετε να στυλωθείτε. Αν πάτε σε παράσταση και είστε κοριτσόπουλα μοναχά, λίγο προσοχή το βράδυ όταν φεύγετε και καλό θα ήταν να προσέχετε τα πράγματα σας. **Στο Palau που έχει παραστάσεις σχεδόν 250 μέρες το χρόνο (!!!) έχουν εμφανιστεί πολλοί και μεγάλοι καλλιτέχνες από διαφορετικά είδη και φάσματα μουσικής. Φαίνεται πως όλα τα γλυπτά μουσικών και θεοτήτων που το κοσμούν του εξασφάλισαν καλή τύχη.**

Γράφει η Χριστίνα Πλούτογλου

ino

• www.palaumusica.org

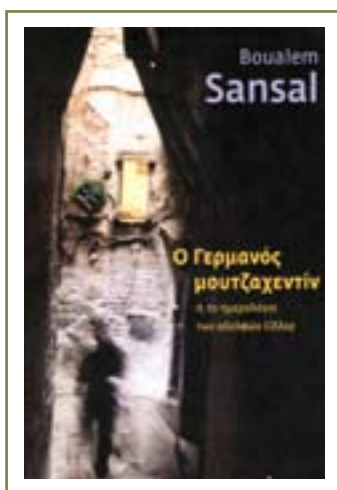
Αγνά, παραδοσιακά γλυκά φτιαγμένα με μεράκι

ΧΑΤΖΗΣ

Ένα μαγευτικό ταξίδι γλυκών συνταγών που χάνονται στα βάθη του χρόνου, ξεκινάει κάθε φορά που επισκέπτεστε κάποιο από τα Ζαχαροπλαστεία Χατζή. Το ξεκίνημά τους χρονολογείται στο 1908, όταν και έκαναν ντεμπούτο στη Θεσσαλονίκη. Έναν αιώνα αργότερα – το 2008- έγινε η επέκτασή και στην Αθήνα, με σκοπό να γνωρίσει και το κοινό της πρωτεύουσας τις έξοχες γεύσεις μιας άλλης, γλυκύτερης εποχής. Έτοιμοι λοιπόν για μια απολαυστική γνωριμία με τα πολύτιμα σιροπιαστά Χανούμ Μπουρέκ, μπακλαβά, εκμέκ, σεκέρ παρέ, κανταΐφι που «ακολουθούνται» από τις υπόλοιπες θαυμάσιες δημιουργίες. Όλα αυτά σε έναν χώρο που διατηρεί στο ακέραιο το χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία του, σε ένα αυθεντικό περιβάλλον καφεζαχαροπλαστείου.

Book Reviews

Επιμέλεια – παρουσίαση, Ράνια Καταβούτα

Boualem Sansal

Ο Γερμανός μουτζαχεντίν ή το ημερολόγιο των αδελφών Σίλλερ

Μετάφραση: Ευγενία Γραμματικοπούλου, Εκδ. Πόλις, 2010

Το βιβλίο του Boualem Sansal αφορά την ιστορία δύο αδερφών, αλγερινής καταγωγής που έχουν μεταναστεύσει από μικρή ηλικία στα υποβαθμισμένα προάστια του Παρισιού. Οι γονείς τους, ο Γερμανός πατέρας και η Αλγερινή μητέρα, ζούσαν σε ένα μικρό χωριό στην Αλγερία, μέχρι που σφαγιάστηκαν μαζί με άλλους κατοίκους κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου το 1994. Από πού προκύπτει, όμως ο όρος «Γερμανός μουτζαχεντίν»; Ο πατέρας, Χανς Σίλλερ, ασπάστηκε το Ισλάμ και βοήθησε τους Αλγερινούς στον αγώνα ενάντια στη γαλλική αποικιοκρατία. Με τον τρόπο αυτό κατέκτησε τον σεβασμό και την εκτίμηση των συμπολιτών του, ενώ έγινε και δήμαρχος του χωριού. Η υστεροφημία, όμως, του πατέρα ανατρέπεται, όταν τα αδέλφια, καθώς διερευνούν το θάνατο των γονιών τους, αρχίζουν να

ανακαλύπτουν το παρελθόν του. Ο Χανς Σίλλερ ήταν αξιωματικός των Ες Ες, ένας ναζί εγκληματίας πολέμου, συνυπεύθυνος για την εξόντωση εκατομμυρίων ανθρώπων στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Πώς θα διαχειριστούν, λοιπόν, οι δυο γιοι του, Ρασέλ και Μάλριχ, το βάρος μιας τέτοιας αποκάλυψης;

Μέσα από τις σελίδες ημερολογίου των δύο αδερφών ξετυλίγεται η αφήγηση και μαθαίνουμε τόσο το φρικιαστικό παρελθόν του πατέρα όσο και τη ζωή του Ρασέλ και του Μάλριχ. Ο Ρασέλ, ο διανοούμενος αδερφός, αγωνίστηκε και κατάφερε να ενσωματωθεί στη γαλλική κοινωνία, να αποκτήσει μια πολύ καλή μόρφωση και μια πολύ καλή δουλειά. Αυτός ανακαλύπτει πρώτος την ιστορία του πατέρα του, γεγονός που σταδιακά τον διαλύει, μέχρι να τον οδηγήσει τελικά στην αυτοκτονία. Ο Μάλριχ, ο ατίθασος και τυχοδιώκτης αδερφός, εξακολουθεί να ζει στο περιθώριο, στα υποβαθμισμένα προάστια. Με αφορμή την αυτοκτονία του αδερφού του, ο Μάλριχ ξετυλίγει το νήμα της ζωής του πατέρα του, αφοσιώνεται σ' αυτό, μεταμορφώνεται συνειδησιακά, καθώς θεωρεί χρέος του να αποτρέψει μελλοντικά την επανάληψη τέτοιων γεγονότων. Το ενδιαφέρον και η έγνοια του Μάλριχ εντείνεται από το γεγονός ότι στη cité, την περιοχή που μένει, παρατηρούνται όλο και περισσότερα περιστατικά ρατσισμού και επικρατεί έντονο κλίμα φανατισμού. Αντιπαραβάλλει το καθεστώς βίας και παραλογισμού των ναζιστικών στρατοπέδων συγκέντρωσης με τη βία και το φανατικό κλίμα των ισλαμιστών που βρίσκονται στην εξουσία της Αλγερίας, αλλά και των φανατικών ισλαμιστών των γαλλικών προαστίων. Ο προβληματισμός που γεννάται από την ανάγνωση των ημερολογίων αφορά τις οδυνηρές συνέπειες που μπορεί να έχει ο φανατισμός και η διάκριση των ανθρώπων στο όνομα μιας ιδέας και μιας εξουσίας.

Έχει ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι ο Sansal επιλέγει το ημερολόγιο ως τρόπο αφήγησης της ιστορίας του, γιατί αυτό το είδος κειμένου συνδέεται με την άμεση μαρτυρία, την καταγραφή σκέψεων και γεγονότων, το συνδυασμό αντικειμενικής πραγματικότητας και προσωπικής αντίληψης των πραγμάτων. Στο ημερολόγιο γινόμαστε αναγνώστες των βιωμάτων των αφηγηματικών υποκειμένων και στη συγκεκριμένη περίπτωση του Μάλριχ και του Ρασέλ. Για γεγονότα του διαμετρήματος ενός Παγκόσμιου Πολέμου και για γεγονότα κοινωνικού ρατσισμού, το ημερολόγιο αποδεικνύεται το πιο αποτελεσματικό είδος αφήγησης, καθώς διαθέτει το πλεονέκτημα της αμεσότητας και της αληθοφάνειας.

Ο Boualem Sansal γεννήθηκε στην Αλγερία το 1949 και διετέλεσε υπουργός Βιομηχανίας της Αλγερίας μέχρι το 2003 όταν απομακρύνθηκε λόγω των πολιτικών του φρονημάτων. Πολλά βιβλία του δεν κυκλοφορούν στη χώρα του, καθώς έχουν απαγορευθεί, όπως και ο Γερμανός μουτζαχεντίν. Γράφει στα γαλλικά και το 1999 έλαβε το βραβείο πρωτοεμφανιζόμενου συγγραφέα για το βιβλίο του *Le Serment des barbares*. Ακολούθησαν άλλα τέσσερα βιβλία και πολλά διηγήματα. Ο Γερμανός μουτζαχεντίν έχει βραβευθεί με τα βραβεία RTL-Lire, Louis Guillox και το μεγάλο βραβείο μυθιστορήματος της Société des gens de lettres της Γαλλίας και είναι το μόνο έργο του που έχει μεταφραστεί στα ελληνικά.

Επιμέλεια – Παρουσίαση, Σμαρώ Ευσταθίου

Λουίς Σεπούλβεδα

Η Σκιά του Εαυτού μας

Μετάφραση: Αχιλλέας Κυριακίδης, Εκδ. Opera, Αθήνα 2009

Τρεις εξηντάχρονοι παλιοί αγωνιστές της Αριστεράς, «ναυαγοί από το ίδιο καράβι», συναντιούνται μετά από 35 χρόνια σε ένα συνεργείο αυτοκινήτων στο Σαντιάγο της Χιλής. Η ιδέα για αυτή τη συνάντηση ανήκει στον Πέδρο Νολάσκο, γνωστό με το παρατσούκλι «Σκιά» λόγω της μυστικής δράσης του εναντίον της χούντας του Πινοσέτ. Προτού όμως ο Νολάσκο αποκαλύψει στους υπόλοιπους το λόγο της συνάντησής τους, βρίσκει αναπάντεχο θάνατο από ένα πικάπ που πετιέται στο δρόμο από ένα ανοιχτό παράθυρο μετά από έναν έντονο συζυγικό καβγά. Η κληρονομιά της Σκιάς, η νοσταλγία για τα χρόνια του αγώνα και ένα μυστήριο που ζητά τη λύση του θα είναι αρκετά για να ενώσουν ξανά τους παλιούς συντρόφους

και να βάλουν το σχέδιο του Νολάσκο σε εφαρμογή;

Στο τελευταίο βιβλίο του με τίτλο «Η Σκιά του Εαυτού μας» ο σπουδαίος Χιλιανός συγγραφέας Λουίς Σεπούλβεδα αναζητεί στη σύγχρονη Χιλή τα σημάδια της δεκαεφτάχρονης δικτατορίας του Αουγκούστο Πινοσέτ ακολουθώντας τους ήρωές του στις λαϊκές γειτονιές του Σαντιάγο αλλά και στους δρόμους της εξορίας. Με γραφή ζωντανή, εύστοχη, ενίοτε σαρκαστική, αποφεύγοντας πολιτικές αναλύσεις και ιδεολογικούς δογματισμούς, ο Σεπούλβεδα μας μιλάει με αφοπλιστική ειλικρίνεια και χιούμορ για τις πράξεις και τα λάθη της γενιάς του, μιας γενιάς που έμαθε να πηγαίνει χέρι χέρι με το φόβο και να ονειρεύεται έναν καλύτερο κόσμο. Ο συγγραφέας, γνωστός για τις αριστερές του ιδέες και την πολιτική και οικολογική του δράση, έρχεται να μας υπενθυμίσει με τη σύντομη αυτή ιστορία του πως «η ελευθερία είναι μια κατάσταση χάριτος και πως είσαι ελεύθερος μόνο όσο αγωνίζεσαι γι'αυτή».

Ο Λουίς Σεπούλβεδα γεννήθηκε στη Χιλή το 1949. Λόγω της συμμετοχής του σε φοιτητικές και συνδικαλιστικές κινητοποιήσεις ενάντια στο στρατοκρατικό καθεστώς της χώρας του, καταδικάστηκε σε 28 ετών φυλάκιση. Αποφυλακίστηκε μετά από δύομισι χρόνια, αλλά υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει τον τόπο του. Έγραψε ποιήματα, διηγήματα, θεατρικά έργα, ενώ ασχολήθηκε με τη δημοσιογραφία και τη σκηνοθεσία. Ταξίδεψε σε όλο τον κόσμο και του απονεμήθηκαν τα μεγαλύτερα λογοτεχνικά βραβεία.

ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΕΧΝΗΣ SOURLIBOOM

Εδώ κι ένα περίπου χρόνο στον πεζόδρομο της οδού Κλεισούρας δίπλα στην Παναγία Χαλκίων στην Αριστοτέλους η ομάδα καλλιτεχνών SourLiBoom δημιουργεί καλλιτεχνικές και πολιτιστικές δράσεις που σχετίζονται με το θέατρο, το χορό, τη μουσική και τη φωτογραφία, ενώ παράλληλα φιλοξενεί νέους καλλιτέχνες που θέλουν να παρουσιάσουν τη δουλειά τους στο κοινό της Θεσσαλονίκης. Βασικός στόχος της ομάδας είναι να επικοινωνήσει τη δουλειά της, να γνωριστεί και να συνεργαστεί με διάφορους πολιτιστικούς φορείς καθώς και να φτιάξει ένα δίκτυο νέων καλλιτεχνών αποφεύγοντας την καλλιτεχνική εσωστρέφεια και τη μονομέρεια που κατακλύζει τις αντιλήψεις πολλών άλλων καλλιτεχνικών ομάδων.

Έχοντας λοιπόν κατά νου τα παραπάνω και επιδιώκοντας τη διεύρυνση των δράσεων της η ομάδα εντείνει το ενδιαφέρον της για την προβολή της λογοτεχνίας και της φιλαναγνωσίας δημιουργώντας μια λέσχη ανάγνωσης. Η μεγάλη αγάπη των μελών της ομάδας για τη λογοτεχνία έχει φανεί άλλωστε και σε προηγούμενες δράσεις της, καθώς η ομάδα κατά παράδοση πια εμπλέκεται στη θεατρική διασκευή λογοτεχνικών κειμένων, την επιτυχημένη διοργάνωση ανταλλαγής βιβλίων και τις παρουσιάσεις νέων συγγραφέων.

Αν λοιπόν αγαπάτε κι εσείς τα βιβλία, αν πιστεύετε ότι το βιβλίο δεν είναι υπόθεση μόνο προσωπική και θέλετε να μοιραστείτε τις αναγνωστικές σας εμπειρίες - θετικές ή αρνητικές - τότε ελάτε να δημιουργήσουμε μαζί μια παρέα που θα επικοινωνεί καλλιτεχνικά με αφορμή ένα βιβλίο. Γίνε μέλος στη λέσχη ανάγνωσης των SourLiBoom, επικοινωνήσε, δείξε ενδιαφέρον και δημιούργησε μαζί μας κάτι διαφορετικό στην πόλη.

Ελάτε να γνωριστούμε και να ορίσουμε θεματική στην πρώτη συνάντηση Δευτέρα 31/10/2011, ώρα 19:00.

Δήλωσε συμμετοχή και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση www.sourliboom.com

Mini Tribute

Το Παρίσι του Woody Allen

Ο χώρος και ο χρόνος για τον Woody Allen είναι δυο έννοιες που έχουν απασχολήσει επανειλημμένα τη φιλμογραφία του, έχει άλλωστε αποδείξει ότι οι φιλοσοφικές του εξάρσεις βρίσκουν απήχηση και αρθρώνουν με έναν ιδιότυπο τρόπο το σύνθετο πλέγμα των ανθρώπινων σχέσεων. Η σαρκαστική λογική του Woody Allen κάνει το κοινό του να περιμένει με αγωνία κάθε ταινία του για να συμπληρώσει το πάζλ των αντιθέσεων και των εμμονών του. Στην τελευταία του όμως ταινία «Μεσάνυχτα στο Παρίσι», που συνεχίζει να κάνει ρεκόρ εισιτηρίων στις κινηματογραφικές αίθουσες, ένα ταξίδι στην αγαπημένη του πόλη γίνεται η αφορμή για μια περιπλάνηση στο χρόνο και για μια σουρεαλιστική συνάντηση ενός επίδοξου αμερικανού συγγραφέα με τους Hemingway, Salvador Dalí, T. S. Eliot, Djuna Barnes, Josephine Baker, Luis Buñuel, Gertrude Stein κ.α.

Οι κινηματογραφικές εικόνες του Παρισιού μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι είναι απλά προεκτάσεις ενός τουριστικού βλέμματος στη συγκεκριμένη ταινία. Ο θεατής περιπλανιέται μαζί με τον ήρωα στα Ηλύσια Πεδία, στους Κήπους του Λουξεμβούργου, στις όχθες του Σηκουάνα, στη μαγευτική Μονμάρτη και σε ατμοσφαιρικά μπιστρό. Η κινηματογραφική τοπογραφία του Woody Allen που έχει χαρτογραφήσει το Μανχάταν εμπεριέχει ελάχιστα το Παρίσι και μας το υποδεικνύει ως τόπο δράσης των προσώπων και εξέλιξης των ιστοριών του στις ταινίες «What's new pussycat» και «Everyone says I love you». Βέβαια

σε καμία από τις προηγούμενες καταγραφές δεν δόθηκε έμφαση στο παρισινό αστικό τοπίο και δεν έδεσε τόσο αρμονικά ο χώρος με το χρόνο και τα πρόσωπα, τους ήρωες που αναζητούν στην πόλη αυτή να βρουν τον εαυτό τους.

Ωστόσο όσο κι αν ο ήρωας της ταινίας «Μεσάνυχτα στο Παρίσι», ένας ρομαντικός αμερικανός σεναριογράφος που επιχειρεί να γράψει ένα μυθιστόρημα, θέλει να βιώσει διαφορετικά το χώρο που τον περιβάλλει και να ζήσει το μύθο του στο Παρίσι, δε θα το πετύχει μέχρι να ξεκινήσει μια επιστροφή στο χρόνο και το χώρο. Στη διάρκεια της ταινίας γίνεται εμφανές ότι το ζητούμενο δεν είναι άλλο παρά η αντίληψη μας για το χρόνο. Στο «Match point» στο αστικό τοπίο του Λονδίνου ο φακός του εστίασε στην τυχαία τροπή εξέλιξης των γεγονότων, στην ανθρώπινη άγνοια μπροστά στον αστάθμητο παράγοντα της τύχης μέσα στο χρόνο. Όμως στη νέα του ταινία το Παρίσι λειτουργεί απλά ως αφορμή για να ταξιδέψουμε πίσω στο χρόνο και να διαπιστώσουμε ότι ο καθένας μας έχει εξιδανικεύσει ένα κομμάτι του παρελθόντος που θεωρεί σημαντικό και απαξιώνει το παρόν του, την πραγματικότητα που νιώθει να τον καθηλώνει βασανιστικά σε ένα τώρα χωρίς εξέλιξη. Με τρόπο κωμικό και ευφυή που η κινηματογραφική αφήγηση του προσφέρει ο Woody Allen μας θυμίζει ότι και το παρελθόν υπήρξε κάποτε παρόν χωρίς ο καθένας που ζούσε τότε να γνωρίζει την τροπή που τα πράγματα θα μπορούσαν να πάρουν. «Είναι μια παγίδα να ζεις στο παρελθόν. Νομίζουμε ότι το παρελθόν είναι προτιμότερο από το παρόν, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι. Σκεφτόμαστε το παρελθόν και απομονώνουμε μόνο τα καλά, θυμόμαστε μόνο τις όμορφες στιγμές. Για φαντάσου όμως να ζεις στη δεκαετία του 1920 και να πρέπει να πας στον οδοντίατρο. Χωρίς νοβοκαΐνη, χωρίς αναισθητικό. Δεν θα ήθελα ποτέ να πάω πίσω. Θέλω να κάτσω στ' αυγά μου. Στην εποχή μου...» λέει ο σκηνοθέτης.

Ο Woody Allen γεννήθηκε την 1 Δεκεμβρίου 1935 στη Νέα Υόρκη και είναι παραγωγός, σκηνοθέτης, σεναριογράφος σε πάνω από 45 ταινίες.

Μερικές από αυτές είναι : Ακαταμάχητη Αφροδίτη (1995), Συμφωνίες και Ασυμφωνίες (1999), Πορφυρό Ρόδο του Καΐρου (1985), Διασημότητες (1998), Σφαίρες Πάνω από το Μπρόντγουεϊ (1994), Melinda and Melinda (2004), Match Point (2005), Όνειρο της Κασσάνδρας (2007), Vicky Cristina Barcelona (2008), Ζητείται Εγκέφαλος για Ληστεία (1969), Ο Ειρηνοποιός (1975), Κι Αν σου Κάτσει (2009), Θα συναντήσεις έναν ψηλό μελαχρινό άντρα (2010), Μεσάνυχτα στο Παρίσι (2011) κ.α.

Γράφει ο Σωτήρης Γάκος

καφέ
Αλφα
από το 1959

Εθνικής Αμύνης 36, FB: ΚΑΦΕ ΑΛΦΑ

52^ο

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

04 - 13.11.11

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΣΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ
ΣΑΡΑ ΝΤΡΑΙΒΕΡ - ΠΑΟΛΟ ΣΟΡΕΝΤΙΝΟ
ΟΥΛΡΙΧ ΖΑΪΝΤΛ - ΟΛΕ ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΜΑΝΤΣΕΝ

Τα αφιερώματα του **52^{ου} Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης** τιμούν τις πιο ανατρεπτικές φωνές του σύγχρονου ανεξάρτητου κινηματογράφου: Τον καθηλωτικό ιταλό σκηνοθέτη **Πάολο Σορεντίνιο**, τη σουρεαλίστρια αμερικανίδα δημιουργό και συνεργάτιδα του Τζιμ Τζάρμους, **Σάρα Ντράιβερ**, τον διεισδυτικό δανό μυθοπλάστη **Όλε Κρίστιαν Μάντσεν** και τον προκλητικό κινηματογραφιστή από την Αυστρία **Ούλριχ Ζάιντλ**.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΑΟΛΟ ΣΟΡΕΝΤΙΝΟ

Η φιλομορφία του **Πάολο Σορεντίνιο / Paolo Sorrentino**, αν και σχετικά σύντομη, έχει να επιδείξει ορισμένες από τις πιο καθηλωτικές ταινίες των τελευταίων ετών, ανάμεσα στις οποίες και το αριστουργηματικό *Il Divo*. Το **52^ο Φεστιβάλ** πραγματοποιεί αφιέρωμα στο έργο του ιταλού δημιουργού, από τους πλέον ανερχόμενους auteurs του σύγχρονου σινεμά, προβάλλοντας τόσο τις λιγότερο γνωστές μικρού μήκους ταινίες του, όσο και τις πολυβραβευμένες ταινίες μυθοπλασίας του. Στο φεστιβάλ θα πραγματοποιήσει **πρεμιέρα** και η πρόσφατη - και πρώτη αγγλόφωνη - ταινία του σκηνοθέτη, ***This must be the place* (2011)**, ένα συγκινητικό road movie με πρωταγωνιστή τον Σον Πεν.

Με σκηνοθεσία στυλιζαρισμένη και σενάρια υπογεγραμμένα απ' τον ίδιο το δημιουργό, ο κινηματογραφικός κόσμος του Σορεντίνιο, αρχιτεκτονικά δομημένος, τολμηρός και αινιγματικός, επιμένει στις λεπτομέρειες που κάνουν τη διαφορά. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα, το ντεμπούτο του με τίτλο ***L' uomo in piu* (2001)**, μια υπαρξιακή παραβολή γύρω από την

άνοδο και την πώση δύο διάσημων ανδρών, έναν εκ των οποίων υποδύεται ο Τόνι Σερβίλο, ηθοποιός – «σήμα κατατεθέν» του Σορεντίνου, αλλά και το *L' amico di famiglia* (2006) ένα γκροτέσκ παραμύθι διαπροσωπικών συγκρούσεων. Ο Σερβίλο πρωταγωνιστεί και στο αντονιονικό θρίλερ *Le conseguenze dell' amore* (2004), μια κατάδυση στον κόσμο της μαφίας, καθώς και στο πολυβραβευμένο *Il Divo* (2008), την συγκλονιστική, οπερατικού ύφους βιογραφία του Τζούλιο Αντρεότι. Υποδείγματα σκηνοθετικής δεξιοτεχνίας είναι και οι μικρού μήκους ταινίες του δημιουργού, ο οποίος άλλοτε ελίσσεται μυθοπλαστικά ανάμεσα στον μικρόκοσμο της μαφίας (*L' amore non ha confini*, 1998), των ναρκωτικών (*La notte lunga*, 2001) και της οικογένειας (*La partita lenta*, 2009), κι άλλοτε συνθέτει το πορταίτο της γενέτειράς του (*Napoli 24 - La principessa di Napoli*, 2010).

«Il Divo» του Paolo Sorrentino

Ποιος είναι ο **Giulio Andreotti** (*Tony Servillo*); Πόσο αινιγματικός χαρακτήρας υπήρξε στην πολιτική; Ποια είναι ή δεν είναι τα εγκλήματα του; Αγχώνεται; Ο **Paolo Sorrentino** υπογράφει την ταινία «Il Divo», η οποία αφορά τον πρώην πρωθυπουργό της Ιταλίας Giulio Andreotti και ειδικότερα την πολιτική ζωή του στη δεκαετία του '90. Η ταινία κινείται στα όρια μεταξύ μαύρης κωμωδίας και πολιτικού θρίλερ. Ο Tony Servillo παρουσιάζει έναν μυστηριώδη Giulio Andreotti που κρύβει τόσα πολλά μυστικά και αισθήματα μέσα του, που είμαι σίγουρος ότι ούτε ο ίδιος ο ηθοποιός δεν ξέρει τι σκέφτεται! Δε δίνει την παραμικρή αφορμή για να τον κατηγορήσουμε ή να τον αθώωσουμε στα μάτια μας, να τον επικρίνουμε ή να νοιαστούμε γι αυτόν, να τον μισήσουμε ή να τον αγαπήσουμε. Μόνο μέσα από συγκεκριμένες σκηνές, που δεν μπορούμε να αποδείξουμε την αλήθεια των περιστατικών αυτών, μας παρουσιάζονται συνομιλίες του Giulio σχετικά με τα συμβάντα που έγιναν στη διάρκεια 1969-1984, που το κόμμα των Χριστανοδημοκρατών, κόμμα του Andreotti, είχε αναλάβει τα ηνία της χώρας. Αλήθεια ή μη, το γεγονός είναι πως ο

Andreotti εμφανίζεται σαν ο υποκινητής πολλών εγκλημάτων σε αυτή την χρονική περίοδο, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τον θάνατο του Aldo Moro, προέδρου της Χριστιανικής Δημοκρατίας και πρωθυπουργού της Ιταλίας, από τις Ερυθρές Ταξιαρχίες. Θεωρείται πως ο Andreotti, μέσω της μασονικής στοάς P2 (μέλος της οποίας φέρεται ότι ήταν και ο Silvio Berlusconi), απέτρεπε της εύρεση του **Aldo Moro** (*Paolo Graziosi*), και πως σκότωσε τους δυο ανθρώπους που γνώριζαν πληροφορίες σχετικά με τα εγκλήματα του Andreotti. Η ταινία παρουσιάζει πληθώρα πληροφοριών σχετικά με την συνεργασία του Andreotti με τη Μαφία, και οι οποίες είναι τόσες πολλές που ο θεατής μπερδεύεται εν τέλει για το πόσο βαθιά εισχωρούν οι δολοπλοκίες στην πολιτική σκηνή της χώρας.

Κατά τη διάρκεια της ταινίας αναρωτιόμουν αν ο ίδιος ο σκηνοθέτης γνωρίζει την αλήθεια ή αν θέλει να μοιραστεί μαζί μας το αίνιγμα που αιωρείται γύρω από αυτό το τραγελαφικό πρόσωπο του Andreotti. Μέσα από μια εκπληκτική σκηνοθεσία, εικονοληψία, σενάριο, ηθοποιία, φωτογραφία, μουσική επένδυση μπορούμε να πούμε πως το «Il Divo» είναι μία από τις καλύτερες ταινίες του Paolo Sorrentino και μία από τις καλύτερες βιογραφικές-προσωπογραφικές ταινίες που έχουν γίνει και αφορούν πολιτικά πρόσωπα. Τα κοντινά πλάνα στα πρόσωπα όλων των «φίλων» του Andreotti, καθώς και του ιδίου, δημιουργούσαν ένα κλίμα απομυθοποίησης όλων αυτών των διάσημων προσωπικοτήτων, το οποίο μας οδηγούσε να διακρίνουμε πίσω από τα προσώπια τους πόσο ανήθικα και προδοτικά είναι τα χαμόγελά τους. Οι ίδιοι τρόποι που σε κάνουν να συμπαθήσεις ένα άτομο, αν κοιτάξεις αυτό το άτομο πιο προσεκτικά, μπορεί να είναι αυτοί οι τρόποι που θα σε κάνουν να τον μισήσεις. Όπως είπε και ο Giulio Andreotti σε μια συνομιλία του:

«You sin in thinking bad about people, but, often, you guess right.»

Γράφει ο Γιάννης Βαρβαρέσος

CULT MOVIES

**This issue's director:
John Carpenter
Special**

"Καλώς ήρθατε στη νέα στήλη του περιοδικού, η οποία θα σας παρουσιάζει 2 review ταινιών cult σε κάθε τεύχος."

Ο πανύψηλος John Howard Carpenter γεννήθηκε στις 16 Ιανουαρίου του 1948 στη Νέα Υόρκη, και από το 1962 ως το 1969 σκηνοθετούσε μικρού μήκους ταινίες, αλλά το 1970 ήταν η τυχερή του χρονιά όταν το *The Resurrection of Broncho Billy* (1970) που έγραψε, κέρδισε Oscar [for Best Short Subject, Live Action Subjects] πράγμα που τον οδήγησε στο να γράψει και να σκηνοθετήσει την μεγάλη μήκους-ντεμπούτο του, το ψυχεδελικό film επιστημονικής φαντασίας *Dark Star* (1974), το οποίο κέρδισε το βραβείο των καλύτερων ειδικών εφέ από την Academy of Science Fiction, Fantasy & Horror Films, USA. Αυτό τον οδήγησε στο να γράψει και να σκηνοθετήσει το film - ωδή στην κλειστοφοβία, το *Assault on Precinct 13* (1976) το οποίο γέννησε ένα remake.

Από το 1978 ως το 1979 είδε 6 σενάρια του να γίνονται ταινίες, εκ των οποίων το *Halloween* (1978) που σκηνοθέτησε να κερδίζει τους πάντες. Πρόκειται για την ταινία που γέννησε το slasher genre, καθώς και την πρώτη χρήση steady-cam στον κινηματογράφο. Η σπουδαιότητα του δεν περιγράφεται και σίγουρα μιλάμε για μια από τις καλύτερες ταινίες στην ιστορία του κινηματογράφου. Γέννησε 7 sequel και 1 remake, το οποίο με τη σειρά του και αυτό ως σήμερα έχει γεννήσει 2 sequel.

Η αρχή της δεκαετίας του '80 ήταν γεμάτη από καλλιτεχνικές και εμπορικές επιτυχίες για αυτόν, ξεκινώντας με το *The Fog* (1980), στο οποίο επιστρέφει η Jamie Lee Curtis

[του *Halloween* (1978)] και συνεχίζοντας με την all-star cast [Kurt Russell, Lee Van Cleef, Ernest Borgnine και Donald Pleasence] υπερπαραγωγή *Escape from New York* (1981) η οποία γέννησε ένα sequel. Συνέχισε με δύο αριστουργηματικά θρίλερ, το *The Thing* (1982) και το *Christine* (1983), το οποίο είναι βασισμένο στη νουβέλα του Stephen King.

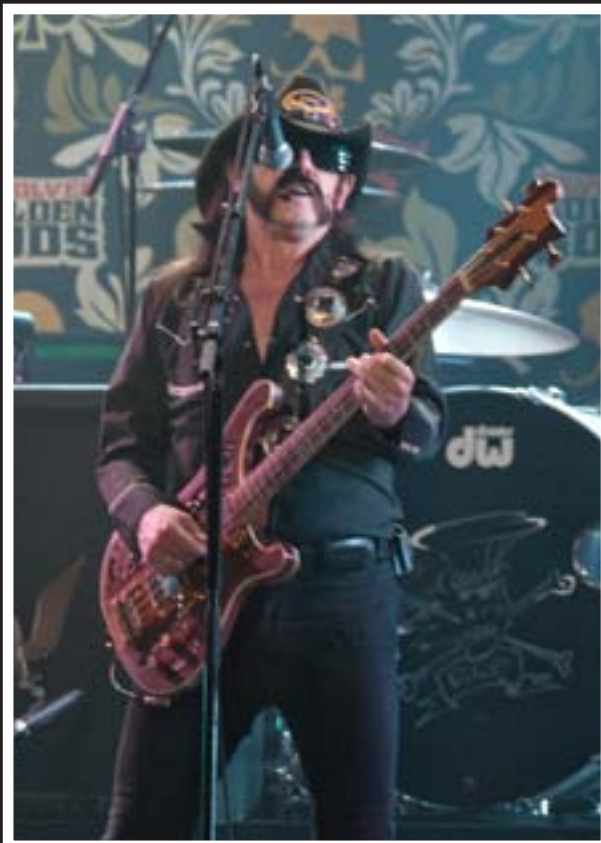
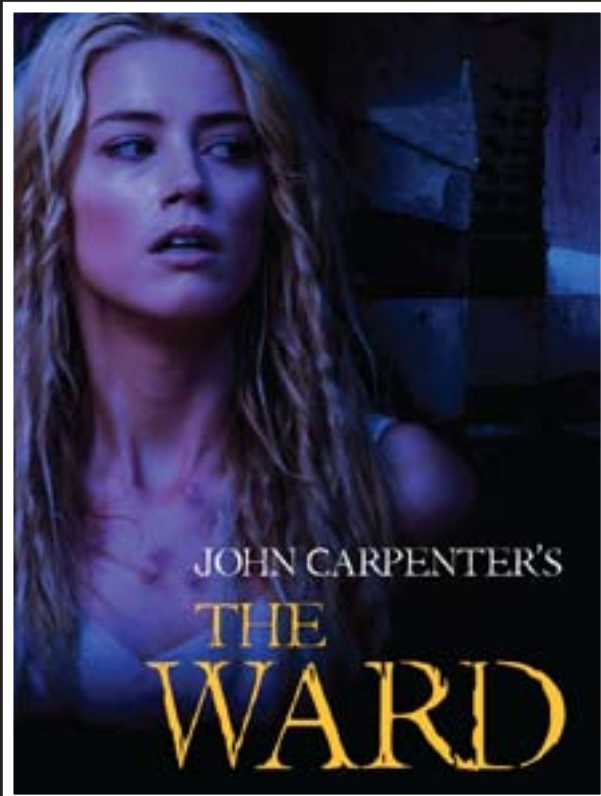
Τα μέσα της δεκαετίας του '80 τον βρήκαν να μας παραδίδει 2 περιπέτειες, το *Starman* (1984) και το *Big Trouble in Little China* (1986), στο οποίο επιστρέφει ο Kurt Russell.

Στα τέλη της δεκαετίας του '80 επέστρεψε στο genre του τρόμου, με το *Prince of Darkness* (1987) και το υποτιμημένο *They Live* (1988).

Στις αρχές τις δεκαετίας του '90 (όπως και πάντα) έδωσε αρκετά σενάρια και μουσική για ταινίες άλλων, αλλά εμείς θυμόμαστε το *Body Bags* (1993) το οποίο είχε 3 ιστορίες (τις άλλες 2 σκηνοθέτησαν ο Tobe Hooper και ο Larry Sulkis) και το *In the Mouth of Madness* (1994) με τον Sam Neill στον καλύτερο ίσως ρόλο της καριέρας του.

Στα τέλη της δεκαετίας του '90 σκηνοθέτησε το remake *Village of the Damned* (1995) και το *Vampires* (1998), στο οποίο πρωταγωνιστεί ο James Woods και γέννησε ένα sequel. Αμφότερα είναι μέτρια.

Στα '00s, έκανε πολλές εμφανίσεις σε ντοκιμαντέρ για ταινίες τρόμου και σκηνοθέτησε μόλις μια ταινία το (κατά κοινή ομολογία) κακό *Ghosts of Mars* (2001), το οποίο δυστυχώς έβαλε ταφόπλακα στην καριέρα του, αφού το Hollywood δεν συγχωρεί και υποτίθεται πως είσαι τόσο καλός όσο η τελευταία σου ταινία. Ας ελπίσουμε το *The Ward* (2010) να γίνει το έναυσμα μιας νέας αρχής.

Reviews

The Ward (2010)

Στο Όρεγκον του 1966, η Kristen [η Amber Heard του The Stepfather (2009)] καίει ένα σπίτι και καταλήγει σε μια ψυχιατρική κλινική, όπου οι δεσμώτες είναι οι πραγματικά τρελοί (και όχι οι ασθενείς) και οι εξαφανίσεις ξεκινούν. Το τρελό design των τίτλων αρχής, ακολουθεί μια όχι και τόσο τρομακτική ταινία, που είναι αργή. Ωστόσο, η σκηνοθετική ματιά είναι άψογη και γεμάτη έμπνευση. Ο άνθρωπος αυτής της καρέκλας είναι ο John Carpenter, του οποίου η καριέρα είναι γνωστή (λίγο ή πολύ) σε όλους, από τα πρώτα του αριστουργήματα ('74 - '77) ως το αξεπέραστο Halloween (1978) και από τα θρίλερ και τις περιπέτειες του της δεκαετίας του '80, ως τη μέτρια για αυτόν δεκαετία του '90. Τώρα επιστρέφει μετά από 9 χρόνια απουσίας από το celluloid με ένα αρκετά σκληρό film.

Lemmy (2010)

Αφού υπάρχει η αυτοβιογραφία του White Line Fever, δεν χρειαζόμαστε ένα ντοκιμαντέρ για να μας πει την ιστορία του Lemmy και των μπαντών από τις οποίες έχει περάσει ή δημιουργήσει [The Damned, Motorhead κτλ.] και αυτό ακριβώς απέφυγαν οι σκηνοθέτες [Greg Olliver & Wes Orshoski] παραδίδοντας μας ένα film που κυρίως ρίχνει μια ματιά σε μερικές μέρες της ζωής του rock star, χωρίς ίχνος ενοχλητικού voice over. Οι εικόνες & ο ήχος μιλάνε από μόνα τους. Ως ταινία προτείνεται φυσικά για τους φαν του (ή αυτούς της ροκ μουσικής γενικότερα) αλλά πιστεύω πως είναι και αρκετά captivating ώστε να δημιουργήσει και καινούργιους. Οι διάσημοι οι οποίοι εμφανίζονται και μιλάνε στην κάμερα και το μικρόφωνο για τον ζωντανό θρύλο είναι μεταξύ άλλων τα τωρινά μέλη των Motorhead, ο Alice Cooper [Freddy's Dead: The Final Nightmare (1991)], ο Duff McKagan [των Loaded], ο Ozzy Osbourne [Trick or Treat (1986)], ο Marky Ramone [Ramones Raw (2004)], ο Captain Sensible & ο David Vanian [των The Damned], ο Nikki Sixx [των Motley Crue], ο Slash [των Velvet Revolver], ο Dee Snider [των Twisted Sister], ο Matt Sorum [πρώην μέλος των The Cult] και η πανέμορφη tattoo artist Katherine von Drachenberg.

Παρουσίαση Χρήστος Μουρούκης

ΣΤΟΛΛΑΣ:

26ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 90

T.: 2310.500458, 2310.500020 • FAX: 2310.500459

ΣΤΟΛΛΑΣ CLASSIC:

ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΑΣ 8

T.: 2310.269254 • FAX: 2310.267229

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΛΕΣΜΑ

Η ομάδα του **I Act** ζητάει τη συμμετοχή σας.

Δημιουργείστε ένα social poster για το περιοδικό μας και στείλτε το στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση.
e-mail: i_act_magazine@hotmail.com

Οι κατηγορίες είναι:

Φωτογραφία – Κολλάζ – Γραφιστική – Σκίτσο – Σχέδιο

INFO SOCIAL POSTER

format: 34X24

file format: jpeg

file size: max 5MB

color space: CMYK

resolution: 300 dpi

STREET STORY

στάσου...κάστανα!

Photography by Evi Mitsala

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD

ART
OUT
LOUD